

SST:s ÅRSBOK 2009

MED REDOVISNINGAR FÖR BUDGETÅRET 2008

SAMT VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÖÖKER OCH IS

Omslag:
Jan Hultman

Från vänster: Agneta Rydström, Jan-Erik Levy, Ingmarie Kaan, Gunnar Sandberg och Sven-Eric Andersson

Kansli

Postadress SST
172 99 Sundbyberg

Besöksadress Ekumeniska Centret, Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Telefon 08-453 68 70

Fax 08-453 68 29

E-post info@sst.a.se

Generalsekreterare

Jan-Erik Levy, tel: 08-453 68 71
e-mail: jan-erik.levy@sst.a.se

Biträdande sekreterare

Sven-Eric Andersson, tel: 08-453 68 72
e-mail: sven-eric.andersson@sst.a.se

Assistent

Ingmarie Kaan, tel: 08-453 68 73
e-mail: ingmarie.kaan@sst.a.se

Assistent

Agneta Rydström, tel: 08-453 68 74
e-mail: agneta.rydstrom@sst.a.se

Konsulent för krisberedskap

Gunnar Sandberg tel: 08-453 68 75
e-mail: gunnar.sandberg@sst.a.se

Innehållsförteckning

EUROPA, EU OCH TROSSAMFUNDEN I SVERIGE	sid 5
RELIGIONSFRIHET VAD DET BETYDER I SVERIGE OCH I ANDRA DELAR AV EUROPA	sid 8
NÄMNDEN FÖR STATLIGT STÖD TILL TROSSAMFUND En presentation	sid 12
FÖRDELNING AV BIDRAGEN	sid 14
- Organisationsbidrag	sid 14
- Verksamhetsbidrag	sid 15
- Projektbidrag	sid 17
Utbetalda statsbidrag år 2008	sid 19
STATISTISKA UPPGIFTER	
Antal betjänade i de bidragsberättigade trossamfunden	sid 20
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd	sid 22
Islamiska samarbetsrådet	sid 23
REGLER OCH TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTER	
Lag om stöd till trossamfund	sid 24
Förordning om statsbidrag till trossamfund	sid 25
Tillämpningsföreskrifter för SST-bidragen	sid 28
ADRESSER	
Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)	sid 39
SST:s RÅD, samt adresser till de statsbidragsberättigade trossamfunden	sid 41
Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd (OÖKER)	sid 43
Islamiska samarbetsrådet (IS)	sid 46

Andra halvåret 2009 är Sverige ordförandeland inom EU. Årsboken vill i anslutning till ordförandeskapet i ett par artiklar aktualisera trossamfundens roll och situation i Sverige och andra delar av Europa. Det gäller dialogen mellan stat och trossamfund och lagstiftningen om religionsfrihet.

Europa, EU och trossamfunden i Sverige

När detta skrivs, återstår bara några veckor innan valet till Europaparlamentet. En beslutande församling som svenska folket hittills inte varit särskilt intresserat av. Även om också valdeltagandet vid de senaste svenska riksdagsvalen visat en nedåtgående trend, ligger det fortfarande avsevärt mycket högre än deltagandet vid det förra valet till Europaparlamentet.

När röster ur ”det offentliga Sverige” – ministrar, riksdagsledamöter, ledarskribenter och andra mediapersoner – vill motivera till större engagemang på europeisk nivå, till exempel genom deltagande i Europaparlamentsvalet, gör man det ofta genom att trycka på hur mycket av vår svenska verklighet som formas och regleras av beslut inom EU:s olika organ (se faktabruta 1).

Gäller detta också trossamfunden? Påverkar EU situationen för trossamfunden i lika hög grad som för resten av samhället?

– Strikt tolkat nej, säger Tomas Sandell, som sedan 1994 arbetat i nära kontakt med EU:s institutioner. Han är Kyrkornas EU-kontors (se faktabruta 3) medarbetare och besöker Bryssel minst en gång i månaden.

Det som sagts och sägs i EU-fördragen om de religiösa frågorna är att de ska handhas på nationell nivå. Det är medlemsländernas egna regeringar och myndigheter som ska hantera frågor om tro, religion och trossamfund.

Tomas Sandell – kyrkornas EU-kontors kontaktperson i Bryssel

Andra frågor påverkar

Även om såväl Amsterdamfördraget, från slutet av 90-talet, som Lissabonfördraget – vilket nu ratificerats av 25 utav EU:s 27 medlemsländer – är tydliga på den här punkten är det ändå inte hela bilden.

– Många andra frågor, som ligger inom EU-organens kompetensområden, påverkar trossamfundens situation, säger Tomas Sandell och ger exempel.

Arbetsstidsdirektivet, med bland annat frågan om vilken eller vilka veckodagar som ska kunna accepteras som vilodag, är *en* sådan fråga.

Ett ytterligare exempel är direktivet om diskriminering i arbetslivet. Här fanns i det ursprungliga förslaget en skrivning som skulle omöjliggjort för trossamfunden att ställa krav på sina anställda när det gäller religiös övertygelse. Denna skulle inte få tas i beaktande vid anställningar. Tack vare träget lobbyarbete av de båda organisationerna CEC och COMECE (se faktaruta 2) infördes ett undantag som gör det möjligt, om den religiösa övertygelsen utgör ett verkligt, legitimt och berättigat yrkeskrav.

Dialog mellan EU och trossamfunden

Förra året, 2008, var ett år som EU specifikt dedicerade till så kallad ”interkulturell dialog”. I detta begrepp ingår – naturligtvis – dialog med och mellan trossamfund. Men orden ”trossamfund” eller ”religiösa samfund” är inte alldeles oproblematiska inom EU, menar Tomas Sandell. Bakgrunden finns i den franska situationen, där man oerhört tydligt poängterar åtskillnad mellan samhälle och trossamfund. I vissa texter inför den ”interkulturella dialogen” 2008 talades inte om ”trossamfund” eller ”religiösa organisationer”.

– Läste man mellan raderna förstod man att det var trossamfunden man syftade på, men i skrivelsen stod det ”organisations of convictions”, (ungefär ”organisationer med övertygelser”) säger Tomas Sandell.

Trots vad som sagts ovan om de nationella regeringarnas huvudansvar för frågorna om religion och trossamfund, talar ändå Lissabonfördragets artikel 17 om EU:s ansvar för dialog med samfunden. I den första punkten talas om kyrkor, religiösa sammanslutningar och samfund, i den andra om filosofiska och konfessionslösa organisationer. Den tredje punkten i artikeln säger: *”Unionen ska upprätthålla en öppen, tydlig och regelbunden dialog med dessa kyrkor och organisationer varvid deras identitet och specifika bidrag ska erkännas.”*

Möten på många nivåer

Detta sker idag på flera sätt.

1/ Toppmöten, då kommissionens president och Europaparlamentets ordförande tillsammans med det aktuella ordförandeskapets stats- eller premiärminister inbjuder religiösa ledare representerande islam, judendom och kristendom till dialog. Sådana möten sker en eller två gånger per år. Bland deltagarna vid vårens möte den 11 maj fanns representanter från anglikanska kyrkan, de evangelisk-lutherska kyrkorna i Finland och Tyskland, katolska kyrkan samt ordföranden i Federation of Islamic Organisations in Europe och överrabbinen i Frankrike.

2/ Informationsmöten med kommissionens president Barrosos särskilde rådgivare i religiösa frågor, Jorge Cesar das Neves. Dessa möten genomförs ungefär en gång per kvartal och är i stort sett öppna för alla som anmält sitt intresse. Det handlar här framför allt om information, tiden för frågor och dialog är mycket liten.

3/ Som en del av den ständigt pågående dialogen som alla EU:s generaldirektorat ska ha med medborgare och organisationer för att få synpunkter på lagförslag och liknande.

På svensk mark

I Sverige har Judiska Centralrådet, Sveriges Kristna Råd och Sveriges Muslimska Råd under 2008 och 2009, hittills utan framgång, försökt få möta statsminister Fredrik Reinfeldt, bland annat med hänvisning till Lissabonfördragets skrivning om dialogen med samfunden.

En sådan koppling är inte självklar, menar Tomas Sandell, och fördragets skrivning är inte på något sätt bindande för de nationella regeringarna. Tvärtom gäller här att medlemsländernas regeringar helt och hållet själva avgör om och på vilket sätt man vill genomföra någon motsvarande dialog. En liten öppning ger dock Tomas:

– EU har ju erkänt dialogens betydelse, så visst finns det visst belägg för att också nationellt trycka på för att få till stånd en sådan dialog, säger han.

Peter Carlsson

Faktaruta 1

EU i korthet

EU styrs av flera institutioner:

- Parlamentet, som väljs av folken i medlemsländerna och som deltar i beslutsfattandet,
- rådet, som är högsta beslutande organ och där medlemsländerna företräds på ministernivå, ibland till och med av stats- eller regeringschefer,
- kommissionen, där varje medlemsland har en ledamot och vars huvuduppgifter är att bevaka att fördragen följs, utarbeta lagförslag och utöva den verkställande makten,
- domstolen, som tolkar EU:s lagar och avgör rättstvister, samt
- revisionsrätten, som kontrollerar hur pengarna används inom EU.

Religionsfrihet – vad det innebär i Sverige och i andra delar av Europa

2006 gav SST ut en bok med den långa titeln *Samfunden och bidragen, ”De grundläggande värderingar som samhället vilar på” – om förutsättningarna för statsbidrag till trossamfund*, författad av Sören Ekström med flera. I boken fanns flera mycket intressanta artiklar utifrån huvudtemat.

Göran Gunner, som är teologie doktor och forskare vid Svenska kyrkans Forskningsenhet, medverkade i boken med artikeln Religionsfriheten i ett demokratiskt samhälle. I sin artikel beskrev Göran Gunner bland annat hur svenska politiska makthavare och svenska ämbetsverk och myndigheter tycktes ha ett från resten av Europa något avvikande synsätt på vad religionsfrihet innebär.

Det svenska sättet att se på religionsfriheten tycktes handla om rätten till en egen trosuppfattning, rätten att fira gudstjänst och att på olika sätt enskilt utöva sin religion. Vad som alldeles verkade saknas i svenska officiella dokument och handlingar – som däremot finns mycket tydligt i till exempel Europakonventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och i FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter – var något uttalat skydd för rätten att iaktta religiösa sedvänjor, som till exempel regler för mathållning, användning av vissa kläder eller högtidlighållande av de olika religionernas helgdagar.

Göran Gunner, forskare vid Svenska kyrkans Forskningsenhet och lärare vid Teologiska högskolan, Stockholm

Säkerhetsorganisation med religionsfrihetsintresse

Tre år efter boken tycks inte särskilt mycket ha förändrats vad gäller denna skillnad mellan det europeiska synsättet och det svenska, på religionsfrihetens innebörd. Göran Gunner har ägnat sig mest åt andra frågor än religionsfrihet under de år som gått sedan 2006, men har ändå en del goda tips att komma med till den som vill söka information på området.

På europeisk nivå finns en viktig organisation som tagit religionsfrihetsfrågorna till sig, berättar Göran Gunner, och det är OSSE, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa. OSSE har medlemsländer från Nordamerika över Europa till Centralasien. Hur kommer det sig då att religionsfrihet har blivit ett viktigt område för OSSE?

– De har sett och uppmärksammat att religionsfrihet är någonting väldigt centralt, en viktig grund för ett demokratiskt samhälle, säger Göran Gunner.

Ett dokument som presenterar OSSE:s expertpanel när det gäller religionsfrihet, eller Freedom of Religion or Belief, som det engelska uttrycket lyder, inleds just med att betona hur

grundläggande religionsfriheten är. Nästa avsnitt uttrycker medvetenheten om att denna frihet på många håll och på många sätt begränsas. Här nämns till exempel diskriminering på arbetsplatser och i det offentliga livet, förbud mot att fira gudstjänst och fängslande av människor som på religiösa grunder vägrar göra militärtjänst. Även riskerna för den som vill byta religion lyfts fram, liksom hur det så kallade kriget mot terrorismen under senare år ibland missbrukats för att motivera inskränkningar av religionsfriheten.

Slaktfrågan som exempel

I början av 2009 skrev journalisten Per Nygren på Göteborgs-Posten ett reportage där han bland annat jämförde Sverige med resten av Europa när det gäller synen på religiöst motiverade slaktmetoder. Han noterade i artikeln att Sverige idag är det enda EU-land som inte ens undantagsvis tillåter traditionell halal- eller kosherslakt och att förbudet infördes i Sverige 1937, under inflytande av den tidens strömningar i Europa.

Djurskyddsmyndigheten, som senare avskaffades och uppgick i Jordbruksverket, fick för några år sedan i uppdrag att utreda möjligheterna att använda en slaktmetod som skulle ta hänsyn till såväl religionsfrihetens krav som vikten av djurskydd. När rapporten lämnats till regeringen 2007 lades den till handlingarna i Jordbruksverkets arkiv. Och där ligger den kvar. – Vi har inte sett det som ett så aktuellt problem att vi arbetar med det, säger handläggaren Ingrid Mossberg i G-P-artikeln, och säger väl därmed också någonting om hur pass högt upp på dagordningen religionsfrihetsfrågorna finns i den svenska samhällsdebatten.

Europeisk påverkan

Kanske kommer det sätt att se på religionsfrihetsfrågor – och i det här fallet specifikt de religiöst motiverade slaktmetoderna – som är allmänt i Europa utanför Sverige att så småningom få genomslag också här. Ett förslag till direktiv när det gäller möjligheten till halal- och kosherslakt, som i så fall skulle vara bindande för de enskilda medlemsländerna, har lagts av Europaparlamentet. Parlamentet beslutar inte självt i sådana frågor, utan vad det handlar om är att man påbörjat en process. Processen involverar såväl kommissionen som ministerrådet och förslaget till direktiv har alltså fortfarande en lång väg att vandra.

OSSE, som nämndes tidigare i artikeln, har gett ut en skrift som är tänkt att vara ett stöd för regeringar som ska utarbeta eller förnya sin religionsfrihetslagstiftning. Skriftens namn är *Guidelines for Review of Legislation Pertaining to Religion or Belief* och möjligen tar den i första hand sikte på att vara behjälplig när det gäller religionsfrihetslagstiftningen i ganska ”unga” demokratier.

Syftet med texten presenteras på följande sätt på OSSE:s webbsida, ”...to help... (governments) bring their legislation into line with international standards on freedom of religion or belief”.

Visst låter det som om också Sveriges riksdag, regering och myndigheter, men kanske framför allt alla religiöst aktiva invånare i vårt land skulle kunna ha stor glädje av en sådan översyn?

Peter Carlsson

Källor

Skriftliga:

Ta del i Europa – för mångfald, rättvisa och fred, red: Peter Carlsson, Sveriges Kristna Råd 2009 (särskilt avsnitten Kyrkorna och Europa och Kontakter med EU)

Samfunden och bidragen ”De grundläggande värderingar som samhället vilar på” – om försättningsarna för statsbidrag till trossamfund, Proprius förlag 2006.

Muntliga:

Intervjuer med Tomas Sandell, Kyrkornas EU-kontors medarbetare i Bryssel och Göran Gunner, forskare och författare.

Internet:

Flertalet av ovan nämnda *webbsidor* samt www.osce.org (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) och www.sjv.se (Jordbruksverket).

Faktaruta 2

Några europeiska religiösa samarbetsorganisationer och nätverk

Islam

- European Assembly of Imams – www.europeanimams.net (webbsida på arabiska)
- European Muslim Network, EMN – www.euomuslim.net
- Federation of Islamic Organisations in Europe, FIOE – www.euro-muslim.com

Judendom

- The European Council of Jewish Communities (ECJC) – www.ecjc.org
- European Jewish Congress – www.eurojewcong.org

Kristendom

- Conference of European Churches, CEC – www.cec-kek.org
Svenska medlemmar är Metodistkyrkan, Svenska Baptistsamfundet, Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan. Dessutom är flera av de nationella ortodoxa kyrkor som också har verksamhet i Sverige medlemmar.
- Commissio Episcopatum Communitatis Europensis, COMECE (organisation för de katolska biskopskonferenserna i EU-länderna) – www.comece.org
Svensk medlem är Stockholms katolska stift (via Nordiska biskopskonferensen).
- European Baptist Federation, EBF – www.ebf.org
Svenska medlemmar är Evangeliska Frikyrkan och Svenska Baptistsamfundet.
- Pentecostal European Fellowship, PET – www.pef.net
Svensk medlem är Pingst – fria församlingar i samverkan.

Faktaruta 3

EU-information på svenska webbsidor

Riksdagens EU-upplysning *har riksdagens uppdrag att ge opartisk och allsidig information om EU, det svenska medlemskapet och EU-arbetet i riksdagen.*

www.eu-upplysningen.se

På riksdagens sida finns information om vilka beslut som ligger hos riksdagen och vilka som fattas på EU-nivå. Här kan man också läsa om EU-nämndens arbete.

www.riksdagen.se/eu

På regeringens sida om EU-samarbetet publiceras bland annat nyheter och information om arbetet i Rådet.

www.regeringen.se/eu

EU-kommissionen i Sverige är kommissionens officiella kontaktorgan i Sverige gentemot riksdag, regering, myndigheter organisationer, massmedia och allmänhet.

www.eukomm.se

Europaparlamentets kontor i Sverige är parlamentets officiella kontaktorgan i Sverige gentemot riksdag, regering, myndigheter, organisationer, massmedia och allmänhet. www.europaparlamentet.se

Den så kallade *Europaservern* är EU:s egen webbportal. Från portalen kommer man vidare till sidor om EU:s verksamhetsområden, institutioner, handlingar och tjänster.

www.europa.se

Europeiska ombudsmannen undersöker klagomål om administrativa missförhållanden inom Europeiska unionens institutioner och organ. Ombudsmannen är helt oberoende och opartisk.

www.ombudsman.europa.eu

EurLex heter samlingsplatsen för EU:s lagstiftning. Här hittar du länkar till alla typer av lagstiftningsdokument.

www.eur-lex.europa.eu

Kyrkornas EU-kontor bevakar och informerar om möjligheter till projektmedel från EU och ger service till anslutna organisationer vad gäller ansökningar, kurser och konferenser. Huvudmän är Sveriges Kristna Råd och Hela Människan.

www.kyrkornaseukontor.se

NÄMNDEN FÖR STATLIGT STÖD TILL TROSSAMFUND (SST)

Nämnden för statligt stöd till trossamfund, SST, har sedan budgetåret 1971/72 – den första tiden under namnet Sveriges frikyrkoråds samarbetsnämnd och därefter Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund – haft till uppgift att fördela statliga bidrag till vissa trossamfund.

Bidragsfördelningen utgår från lagen om stöd till trossamfund (SFS 1999:932) och förordningen om statsbidrag till trossamfund (SFS 1999:974). Enligt förordningen med instruktion för SST (SFS 2007:1192) ska SST utöver att fördela statsbidrag även handlägga frågor om trossamfundens roll i krisberedskapssamordning.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund består av nio ledamöter och lika många ersättare. I anslutning till nämnden finns ett råd för samråd mellan nämnden och trossamfunden i frågor som rör nämndens arbete. Rådet består av representanter för de trossamfund och samverkansorgan som är berättigade till statsbidrag. Rådet skall även till regeringen nominera ledamöter och ersättare i nämnden.

För de flesta av bidragen finns beredningsgrupper med uppgift att föreslå fördelning av respektive bidrag som sedan beslutas av nämnden. I anslutning till SST finns två samverkansorgan; Islamiska samarbetsrådet (IS) och Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd (OÖKER), vilka avger verksamhetsberättelser som redovisas i SST:s årsbok.

SST:s kansli är förlagt till Ekumeniska centret i Sundbyberg. I centret som har ca 120 arbetsplatser finns även Sveriges Kristna Råd och 10-talet andra ekumeniska organisationer, samt ett samfunds centrala kansli.

Mål för bidragen

*I ovan nämnda lag formuleras **målet och förutsättningarna** för det statliga stödet:*

Stödet skall bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.

Statsbidrag får lämnas endast till ett trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, är stabilt och har egen livskraft.

Bidragen

SST fördelar tre typer av bidrag; *organisationsbidrag*, *verksamhetsbidrag* och *projektbidrag*. Regeringen anger i propositionen Staten och trossamfunden – Stöd, medverkan inom totalförsvaret, m.m. (prop 1998/99;124) att en betydande del av statsbidraget skall kunna lämnas till trossamfunden som *organisationsbidrag* där staten inte skall påverka trossamfundens egna prioriteringar. Den huvudsakliga statliga styrningen för denna bidragstyp sker vid valet av trossamfund.

Det finns emellertid verksamheter som trossamfund bedriver där staten vill sätta in särskilda stödåtgärder. Här kan staten ge *verksamhetsbidrag* och när staten står för en betydande del av finansieringen finns det större skäl för staten att styra. Verksamhetsbidrag ges idag till andlig vård inom sjukvården och till teologisk utbildning som anordnas av ett antal uppräknade utbildningsinstitutioner.

Projektbidragen omfattar lokalbidrag, etableringsbidrag och bidrag till utbildning och fortbildning av funktionärer i trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

Utmärkande för projekten är att de omfattar verksamhet som har en tydlig period för genomförandet.

Krisberedskap

Från 2008 är uppgiften om att handlägga frågor om trossamfundens roll i krisberedskapssamordning inskrivet i instruktionen för SST.

Trossamfundens betydelse i krisberedskapen har framhållits i flera sammanhang sedan 1990-talet. Nästan alla allvarliga händelser, olyckor och katastrofer har religiösa och kulturella dimensioner. Ett exempel är demonstrationerna efter publicering av karikatyrbilder på profeten Mohammed och följdverkningarna av detta.

Svenska kyrkan har en lång erfarenhet av samverkan med samhället i samband med kriser. Vid branden i Göteborg i Makedonska föreningens lokaler tydliggjordes att det fanns stora behov av kontakter in i det mångkulturella Sverige. Krisberedskapsmyndigheten, KBM har bl.a. i Trossamfundens krisberedskapsråd, TKR arbetat med frågan om hur man kan ta tillvara de resurser och erfarenheter som finns hos trossamfund knutna till SST.

2006 fick SST möjlighet att anställa en konsulent med huvuduppgift att utveckla och samordna trossamfundens lokala organisation inom krisberedskap. SST:s uppgift är att uppmärksamma kommuner på behovet av kontaktnät som även omfattar församlingar knutna till SST, såväl de traditionella ”frikyrkorna” som katoliker, ortodoxer, judar, muslimer och buddhister.

Vid årsskiftet 2008 – 2009 lades KBM ned och den nya Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB bildades. SST har följt arbetet med att tillsätta myndigheten.

Övrig verksamhet

Remissyttranden

SST har yttrat sig över följande:

Statliga utredningar

- Äktenskap för par av samma kön – Vigsselfrågor, SOU 2007:17
- Rörelser i tiden, om den statliga folkrörelsepolitiken i framtiden, SOU 2007:66
- Opinionsbildande verksamhet och små myndigheter, SOU 2007:107

Departementspromemorior

- Ett förenklat trossamfundsregister, Ds 2008:51

Ärenden från Kulturdepartementet:

- Ansökan av Jehovas vittnen – Bibelsällskapet Vaktornet om statsbidrag
- Ansökan av Mandeiska Sabeiska Samfundet i Sverige om statsbidrag
- Ansökan av Syrisk ortodoxa Ärkestiftet av Sverige och Skandinavien om rätt till avgiftshjälp
- Ansökan av Syrisk ortodoxa patriarkatets ställföreträdarskap i Sverige om avgiftshjälp

Övrigt

Med anledning av den stora religiösa bredden har SST fått vissa uppdrag, bl.a.

- Generalsekreteraren
  - Rikskommittén Sveriges Nationaldag
  - referensgruppen för Praktikan
- Biträdande sekreteraren
  - Trossamfundens krisberedskapsråd (TKR) inom Krisberedskapsmyndigheten

Fördelning av bidragen

SST har under 2008 haft ett anslag på 50.232.000 kr att fördela. Bidraget har därefter reducerades med 1.914.000 kr vilket är statens kostnader för att finansiera hjälpen med uppbörd av kyrkoavgift. Totalt har alltså 48.318.000 kr fördelats. Enligt regeringen ska minst 6.000.000 kr användas för verksamhetsbidrag och minst 2.500.000 kr för projektbidrag.

SST beslutade att fördela anslaget som stöd till trossamfund enligt följande:

Organisationsbidrag	Verksamhetsbidrag	Projektbidrag
39.236.000 kr	6.300.000 kr	2.782.000 kr

Organisationsbidrag

Totalt fördelades 39.236.000 kr vilket var årets anslag I nedanstående tabell har organisationsbidraget alltså minskats med statens kostnader för uppbörden av kyrkoavgift för de samfund som får statens hjälp med denna uppbörd.

Fördelning av organisationsbidrag mellan trossamfunden och per betjänad

Trossamfund	Summa bidrag	Bidrag per betjänad	Summa bidrag	Bidrag per betjänad	Summa bidrag	Bidrag per betjänad
	År 2008	År 2008	År 2007	År 2007	År 2006	År 2006
Frälsningsarmén *	1.122.000	54.02	1.122.000	52.76	1.118.000	55.65
Metodistkyrkan *	403.000	56.31	407.000	56.45	413.000	56.59
Evangeliska Frikyrkan *	2.499.000	49.29	2.451.000	48.84	2.394.000	47.31
Pingströrelsen *	6.512.000	53.41	6.495.000	53.53	6.431.000	52.30
Sjundedags Adv.samf	257.000	60.80	263.000	68.69	277.000	68.91
Sv Alliansmissionen *	1.188.000	51.53	1.179.000	50.89	1.167.000	50.95
Sv Baptistsamfundet *	1.583.000	57.57	1.607.000	56.20	1.624.000	53.30
Sv Missionskyrkan *	6.426.000	52.37	6.427.000	51.94	6.427.000	50.31
ELM-Bibeltrogna Vänner	219.000	67.55	229.000	69.33	241.000	69.86
Ev Fosterlands-Stiftelsen	2.315.000	51.16	2.269.000	51.51	2.231.000	47.82
Estniska Ev-luth kyrkan	157.000	30.19	196.000	35.64	173.000	20.50
Lettiska Ev-luth kyrkan	96.000	49.36	94.000	48.23	116.000	59.27
Ungerska Prot kyrkan	219.000	39.92	233.000	42.66	250.000	45.84
Danska kyrkan	45.000	-	45.000	-	45.000	-
Norska kyrkan	435.000	-	435.000	-	435.000	-
Isländska kyrkan	20.000	-	20.000	-	20.000	-
Anglikanska kyrkan	186.000	62.00	191.000	63.67	198.000	66.00
Rom-Katolska kyrkan *	4.478.000	53.32	4.820.000	57.71	5.240.000	52.40
OÖKER						
- Bulgarisk ort kyrkan	25.000	31.25	31.000	38.75	39.000	48.75
- Estniska ort kyrkan	28.000	30.43	35.000	37.23	44.000	46.32
- Finska ort kyrkan	71.000	47.33	88.000	58.67	90.000	60.00
- Grekisk ort kyrkan	650.000	37.14	647.000	36.97	644.000	36.80

<i>Trossamfund</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Bidrag per betjä- nad</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Bidrag per betjä- nad</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Bidrag per betjä- nad</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>	<i>År 2006</i>
- Makedonisk ort kyrkan	340.000	56.67	342.000	57.00	346.000	57.67
- Rumänska ort kyrkan	325.000	54.25	324.000	48.98	314.000	48.00
- Ryska ort kyrkan	145.000	96.67	161.000	64.40	167.000	66.80
- Serbisk ort kyrkan	1.264.000	49.38	1.226.000	48.65	1.187.000	47.48
- Svenska ort prosteriet	119.000	56.83	120.000	57.69	121.000	58.88
- Armenisk ap kyrkan	118.000	55.53	119.000	52.89	147.000	61.89
- Eritreanska ort kyrkan **	50.000	23.70	61.000	50.00	30.000	24.59
- Etiopisk ort kyrkan	186.000	59.90	189.000	60.81	194.000	62.48
- Koptisk ort kyrkan	94.000	58.75	95.000	60.13	97.000	64.67
- Syrisk ort kyrkan	1.630.000	42.71	1.511.000	48.74	1.463.000	47.19
- Österns ass kyrka	269.000	51.29	264.000	52.64	262.000	52,24
Judiska Centralrådet	540.000	57.66	546.000	57.36	552.000	56.71
<i>Isl samarbetsrådet</i>	133.000	50.09	136.000	48.80		47.27
- Förenade Isl församl	1.627.000		1.626.000		1.358.000	
- Isl kulturcenterun.	748.000		659.000		706.000	
- Sv Muslimska Förb	2.073.000		1.989.000		2.241.000	
- Svenska Isl Församl	428.000		470.000		422.000	
Sv Buddh. Samarbetsråd	211.000	47.13	202.000	54.34	-	-
Totalt	39.236.000	51.36	39.324.000	52.93	39.224.000	50.21

* Trossamfundet har fått statlig hjälp med uppbörd av kyrkoavgift och organisationsbidraget har minskats med statens kostnader för finansiering av uppbörden.

** Bidraget till Eritreanska ortodoxa kyrkan gäller fr o m 2006-07-01

Av totalt 2.864 församlingar har 702 fått organisationsbidrag. Andelen församlingar som får bidrag är olika mellan trossamfunden. Inom vissa trossamfund får så gott som samtliga församlingar bidrag medan andra trossamfund prioriterar mera vid fördelningen av bidraget.

Verksamhetsbidrag

Anslaget för verksamhetsbidrag har fördelats enligt följande:

Bidrag för teologisk utbildning	1.200.000 kr
Bidrag till andlig vård inom sjukvården	5.100.000 kr
Summa	6.300.000 kr

Teologisk utbildning

Bidraget till teologisk utbildning har fördelats mellan de bidragsberättigade utbildningsinstitutionerna enligt följande:

<i>Teologisk institution</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Antal helårs-studenter</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Antal helårs-studenter</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Antal helårs-studenter</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>	<i>År 2006</i>
Johannelunds teologiska högskola	241.000	32,9	236.000	33,7	195.000	31,7
Korteboskolan	458.000	56,6	472.000	63,7	449.000	68,3
Metodistkyrkans Nordiska Teol Sem	85.000	7,5	194.000	19	194.000	22,7
Prästseminariet i Sthlms katolska stift	122.000	7,5	91.000	2,5	109.000	7
Teologiska Högskolan, Stockholm	53.000	4	56.000	5	42.000	2,3
Örebro Teologiska Högskola	241.000	33	151.000	20,3	211.000	24,6
Summa	1.200.000	141,5	1.200.000	144,2	1.200.000	156,6

Andlig vård inom sjukvården

SST har fördelat 5.100.000 kr av verksamhetsbidraget för andlig vård inom sjukvården. Av tidigare reserverade medel (423.600 kr) har 188.000 kr fördelats under året. Totalt har alltså 5.288.000 kr fördelats enligt följande:

<i>Bidrag</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Summa bidrag</i>	<i>Summa bidrag</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>
Kostnadsbidrag för sjukhus-pastorer	3.603.000	3.603.000	3.908.000
Sveriges Frikyrkosamråd (FSR)	1.387.000	1.387.000	1.387.000
Projekt med Judiska församlingen, Stockholm	38.000	-	-
Islamisk verksamhet för andlig vård inom sjukvården	260.000	110.000	553.600
Summa	5.288.000	5.100.000	5.848.600

Under år 2008 har kostnadsbidrag lämnats till totalt 51 Pastors-/prästtjänster, samt ordenssystem inom den del av Sjukhuskyrkan som är relaterad till de statsbidragsberättigade trossamfundet. Bidraget per heltidstjänst har varierat mellan 19 500 och 140 000 kr. Bidraget till Sveriges Frikyrkosamråd gäller verksamhetssamordning och utbildning av personal.

Sedan 2006 finns en 50 % sjukhusimamtjänst etablerad på Skaraborgs sjukhus i Skövde. I halvårsskiftet 2008 tillkom tre koordinatörstjänster på 25 % vardera, för den muslimska delen av den andliga vården i sjukvården. Dessa finns i Stockholm, Göteborg och Örebro. Koordinatörns uppgift är främst att vara kontaktlänk till sjukhusen i respektive sjukvårdsområde och ansvara för aktuella listor över särskilt utsedda personer från de olika muslimska församlingarna som kan kallas in till sjukhusen till stöd för patienter och anhöriga. Den 50 % sjukhusimamtjänsten har täckts till cirka 50 % av statliga bidrag, medan de tre koordinatörstjänsterna i stort sett har full kostnadstäckning genom det statliga bidraget.

Under år 2008 har även den Judiska Församlingen i Stockholm haft ett bidrag för ett projektarbete som man genomfört i Stockholmsområdet med betoning på kartläggning och information.

Av tidigare reserverade medel har 235.600 kr överförts till 2009.

Projektbidrag

Anslaget för projektbidrag har fördelats enligt följande:

Lokalbidrag	2.142.000 kr
Etableringsbidrag	600.000 kr
Särskilt utbildningsbidrag	40.000 kr
Summa	2.782.000 kr

Lokalbidrag

SST har av årets anslag avsatt 2.142.000 kr för bidrag till handikappanpassning av lokaler. Av på annat sätt reserverade medel har 456.000 kr överförts till 2008. Totalt har alltså 2.598.000 kr fördelats.

36 projekt har beviljats bidrag.

Fördelning av lokalbidrag

<i>Trossamfund</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>	<i>År 2006</i>
Frälsningsarmén	60.000	1	200.000	2	-	-
Metodistkyrkan	-	-	197.000	2	-	-
Evangeliska Frikyrkan	369.000	5	100.000	1	234.000	3
Pingströrelsen	604.000	7	421.000	8	457.000	7
Sjundedags Adv.samf	-	-	-	-	15.000	1
Svenska Alliansmissionen	-	-	118.000	2	13.000	2
Svenska Baptistsamfundet	-	-	-	-	221.000	4
Svenska Missionskyrkan	1.068.000	14	889.000	16	579.000	12
Gemensamma församl	79.000	3	162.000	2	387.000	5
ELM-Bibeltrogna Vänner	-	-	-	-	88.000	2
Ev Fosterlands-Stiftelsen	118.000	3	12.000	2	6.000	1
Anglikanska kyrkan	-	-	-	-	100.000	1
Romersk-Katolska kyrkan	100.000	1	120.000	2	320.000	5
Finska ortodoxa kyrkan	-	-	-	-	100.000	1
Syrisk ortodoxa kyrkan	100.000	1	-	-	-	-
Sv Buddh Samarbetsråd	100.000	1	-	-	-	-
Totalt	2.598.000	36	2.219.000	37	2.520.000	44

Enligt SST:s tillämpningsföreskrifter betalas lokalbidrag ut dels efter att projektet påbörjats och kostnaderna uppgått till 80% av bidraget, dels efter en slutredovisning. Det kan alltså gå en ganska lång tid mellan bidragsbeslutet och utbetalning av bidrag.

Etableringsbidrag

SST har fördelat 600.000 kr som etableringsbidrag 2008. 30 projekt har beviljats bidrag.

Fördelning av etableringsbidrag

<i>Trossamfund</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal projekt</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>	<i>År 2006</i>
Evangeliska Frikyrkan	70.000	3	100.000	4	25.000	1
Svenska Alliansmissionen	-	-	-	-	25.000	1
Sjundedags Adv.samfundet	50.000	2	-	-	-	-
Romersk-Katolska kyrkan	-	-	70.000	3	25.000	1
Makedoniska ortodoxa kyrkan	40.000	1	40.000	1	-	-
Rumänska ortodoxa kyrkan	-	-	-	-	10.000	1
Ryska ortodoxa kyrkan	25.000	1	30.000	1	-	-
Syrisk ortodoxa kyrkan	50.000	2	25.000	1	100.000	4
Förenade Islamiska församl	125.000	5	70.000	3	75.000	3
Sveriges Muslimska Förbund	25.000	1	15.000	1	45.000	2
Svenska Islamiska församl	50.000	2	75.000	3	75.000	3
Islamiska Shia-Samfunden	140.000	12	120.000	7	100.000	6
Sveriges Buddhistiska Sam.råd	25.000	1	25.000	1	100.000	3
Totalt	600.000	30	570.000	25	580.000	25

Enligt SST:s tillämpningsföreskrifter betalas etableringsbidrag ut efter redovisning av havda kostnader för projektet. Det kan alltså gå en viss tid mellan bidragsbeslut och utbetalning av bidrag.

Särskilt utbildningsbidrag

SST har fördelat 40.000 kr som särskilt utbildningsbidrag. 5 ansökningar har beviljats bidrag.

Fördelning av särskilt utbildningsbidrag

Trossamfund	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal bidrag</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal bidrag</i>	<i>Beviljat bidrag</i>	<i>Antal bidrag</i>
	<i>År 2008</i>	<i>År 2008</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2007</i>	<i>År 2006</i>	<i>År 2006</i>
Ryska ortodoxa kyrkan	5.000	1				
Serbisk ortodoxa kyrkan	-	-	-	-	7.000	1
Syrisk ortodoxa kyrkan	-	-	7.000	1	7.000	1
Judiska centralrådet	14.000	1	52.000	3	52.000	3
Förenade Islamiska församl	7.000	1	-	-	7.000	1
Sveriges Muslimska Förbund	14.000	2	14.000	2	14.000	2
Kurs för funktionärer	-	-	85.000	20	118.000	40
Totalt	40.000	5	158.000	26	205.000	48

Utbetalda statsbidrag år 2008

Församlingar inom samfunden:	Organisations- bidrag	Projektbidrag		
		Lokal- bidrag	Etable- ringsbidr.	Särsk.utb- bidrag
Frälsningsarmén	1.122.000			
Metodistkyrkan	403.000	20.000		
Evangeliska Frikyrkan	2.500.000	230.000	95.000	
Pingströrelsen	6.513.000	583.700		
Sjundedagsadventistsamfundet	257.000	7.000		
Svenska Alliansmission	1.188.000	20.000	25.000	
Svenska Baptistsamfundet	1.583.000	27.000		
Svenska Missionskyrkan	6.426.000	757.300		
Gemensamma församlingar		205.800		
ELM - Bibeltrogna Vänner	219.000			
Evang Fosterlands-Stift	2.315.000	107.200		
Estniska ev lutherska k:an	157.000			
Lettiska " "	96.000			
Ungerska protestant. k:an	219.000			
Danska kyrkan	45.000			
Norska kyrkan	435.000			
Isländska kyrkan	20.000			
Anglikanska kyrkan	186.000			
Romersk-katolska kyrkan	4.478.000		32.700	
Ortodoxa & österländska kyrkor				
-Bulgariska ortodoxa kyrkan	25.000			
-Estniska " "	-			
-Finska " "	71.000	100.000		
-Grekisk " "	650.000			
-Makedoniska " "	340.000	27.200	40.000	
-Rumänska " "	325.000			
-Ryska " "	145.000		25.000	5.000
-Serbiska " "	1.264.000			
-Svenska " prosteriet	119.000			
-Armeniska apostol kyrkan	118.000			
-Eritreanska ortodoxa kyrkan	50.000			
-Etiopiska " "	186.000			
-Koptiska " "	94.000			
-Syriska " "	1.630.000		75.000	
-Österns assyriska kyrka	269.000			
Judiska församlingar	540.000			14.000
Islamiska församlingar	133.000			
-FIFS	1.627.000		138.600	
-IKUS	748.000			
-SMF	2.073.000	46.600	15.000	14.000
-SIF	428.000		50.000	
-ISS			93.900	
Buddhistiska församlingar	211.000		25.000	
SUMMA	39.208.000	2.131.800	615.200	33.000
Dessutom har följande bidrag utbetalats:		Verksamhetsbidrag		
Teologiska institutioner		1.200.000		
Andlig vård inom sjukvården		5.288.000		

Statistiska uppgifter

Antal betjänade i trossamfund relaterade till SST 31 december 2007

<i>Samfund</i>	<i>Betjänade *</i>
Anglikanska kyrkan	3 000
ELM - Bibeltrogna Vänner	3 207
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan	4 950
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan	1 940
Evangeliska Fosterlandsstiftelsen	43 602
Frälsningsarmén	19 492
Islamiska församlingar	106 327
Judiska församlingarna	9 368
Metodistkyrkan	6 875
Evangeliska Frikyrkan	49 079
Ortodoxa och österländska kyrkor	
- Armeniska apostoliska kyrkan	2 000
- Bulgariska ortodoxa kyrkan	800
- Eritreanska ortodoxa kyrkan	2 359
- Estniska ortodoxa kyrkan	-
- Etiopiska ortodoxa kyrkan	3 100
- Finska ortodoxa kyrkan	1 500
- Grekisk ortodoxa kyrkan	17 500
- Koptiska ortodoxa kyrkan	1 620
- Makedoniska ortodoxa kyrkan	6 000
- Rumänska ortodoxa kyrkan	6 111
- Ryska ortodoxa kyrka	1 500

- Serbiska ortodoxa kyrkan	25 800
- Svenska ortodoxa prostriet	2 100
- Syrisk ortodoxa kyrkan	37 179
- Österns assyriska kyrka	5 575
Pingströrelsen	122 184
Romersk-katolska kyrkan	86 785
Sjundedags Adventistsamfundet	4 107
Svenska Alliansmissionen	22 531
Svenska Baptistsamfundet	28 170
Svenska Missionskyrkan	118 397
Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd	5 367
Ungerska Protestantiska kyrkan	5 427
Totalt	753 952

* Betjäнад: Medlem eller registrerad deltagare i verksamhet som organiseras av trossamfund eller församling.

Fr.o.m. 2000 är Danska, Norska och Isländska kyrkorna i Sverige bidragsberättigade genom SST. Dessa kyrkor är i stor utsträckning "sjömanskyrkor". Några statistiska uppgifter från dessa kyrkor redovisas tills vidare inte.

Statistikuppgifterna från samfunden har mycket olika karaktär. Bakom flertalet av uppgifterna ligger en noggrann redovisning från samfunden. En del uppgifter är dock mer osäkra och har bearbetats av SST:s Analysgrupp. Dessa uppgifter redovisas i kursiv stil.

Verksamhetsberättelse för Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd, OÖKER 2008

Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd, OÖKER, har femton medlemskyrkor med var sin ledamot och ersättare i rådet. Rådet består av följande kyrkor:

- * Armeniska apostoliska kyrkan
- * Bulgariska ortodoxa kyrkan
- * Eritreanska ortodoxa koptiska kyrkan
- * Estniska ortodoxa kyrkan
- * Etiopiska ortodoxa kyrkan
- * Finska ortodoxa församlingen
- * Grekisk-ortodoxa metropolitdömet
- * Koptiska ortodoxa kyrkan
- * Makedonska ortodoxa kyrkan
- * Rumänska ortodoxa kyrkan
- * Ryska ortodoxa kyrkan
- * Serbiska ortodoxa kyrkan
- * Svenska ortodoxa prostriet
- * Syrisk-ortodoxa kyrkan
- * Österns assyriska kyrka

Ordförande i OÖKER har varit Metropolitén Pavlos, Grekisk-ortodoxa metropolitdömet.

OÖKER har haft två sammanträden under 2008. I anslutning till ett av sammanträdena hölls ett seminarium om Barnombudsmannens (BO) verksamhet och om Barnkonventionen tillsammans med Malin Dahlberg-Markstedt från BO.

Vid sammanträdena har SST:s projekt Grundläggande värderingar – dina, mina, våra presenterats och frågor kring trossamfundens roll inom den svenska krisberedskapen behandlats.

I regeringens regleringsbrev för SST har SST fått i uppdrag att följa upp trossamfundens användning av beviljade bidrag. En preliminär rapport presenterades vid höstsammanträdet. OÖKER hade inga invändningar mot rapporten.

Två ansökningar till regeringen från ortodoxa kyrkor om statlig hjälp med uppbörd av kyrkoavgift har anmälts i OÖKER. SST har yttrat sig över ansökningarna. Regeringen har ännu inte tagit ställning till om kyrkorna kommer att få hjälp med uppbörden.

Fördelningen av organisationsbidrag till de ortodoxa kyrkorna har rapporterats i OÖKER som också varit referensgrupp till SST i frågor om projektbidrag (lokalbidrag, etableringsstöd och särskilt utbildningsbidrag). Även statistikuppgifter från de ortodoxa kyrkorna har behandlats. Förutom uppgifter över antal medlemmar och betjänade redovisas för de ortodoxa kyrkorna även uppgifter om antal dop, vigslar och begravningar inom kyrkorna.

En ansökan från föregående år om medlemskap i OÖKER har avslagits då den aktuella kyrkan trots påminnelser inte inkommit med begärda kompletteringar till ansökan.

Verksamhetsberättelse för Islamiska samarbetsrådet, IS, 2008

Islamiska samarbetsrådet har under 2008 bestått av fem riksorganisationer:

- * Förenade Islamiska Församlingar i Sverige, FIFS
- * Islamiska Kulturcenterunionen i Sverige, IKUS
- * Svenska Islamiska Församlingarna, SIF
- * Sveriges Muslimska Förbund, SMF
- * Islamiska Shia Samfundet i Sverige, ISS, som fr.o.m. 2008 är fullvärdig medlem i IS

FIFS och SMF har vardera två ledamöter i IS. Övriga organisationer har en ledamot var. En ansökan om medlemskap i IS har inkommit från Bosniakiska Islamiska Samfundet (BIS) som associeras till IS 2009.

Islamiska samarbetsrådets huvudsakliga arbetsuppgifter har varit följande:

- att granska inkomna statistikuppgifter från islamiska församlingar
- att föreslå fördelning av organisationsbidrag till de islamiska församlingarna
- att föreslå fördelning av projektbidrag till de islamiska församlingarna
- att besluta i övriga frågor som kan tas upp till behandling i IS.

Samarbetsrådet har haft fem sammanträden.

IS har utarbetat förslag till fördelning av organisationsbidrag till de islamiska församlingarna och har också varit referensgrupp till SST i frågor om projektbidrag (lokalbidrag, etableringsstöd och särskilt utbildningsbidrag). Antalet betjänade i de islamiska församlingarna har fastställts till 106.327 personer.

Följande remisser och yttranden av SST har anmälts i IS:

- Rörelser i tiden, SOU 2007:66
- Skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas, SOU 2007:34

Frågan om islamisk verksamhet inom den andliga vården inom sjukvården har varit aktuell. Vid halvårsskiftet tillsattes med bidrag från SST tre koordinatörer för den muslimska andliga vården inom sjukvården; en i Stockholm, en i Göteborg och en i Örebro. Bidrag har även givits för anställning av en sjukhusimam i Skövde. Beredningsgruppen för andlig vård inom sjukvården som föreslår fördelning av bidraget har en muslimsk ledamot.

Trossamfundens krisberedskapsråd inom den statliga Krisberedskapsmyndigheten (KBM) har representation från de islamiska församlingarna och SST. En tjänst inom SST arbetar med lokal krisberedskapssamordning. Vid årsskiftet läggs KBM ned och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tar över KBM:s uppgifter. IS har tillskrivit den statliga beredningsgruppen som förberett MSB angående trossamfundens och de islamiska församlingarnas betydelse.

Under året har en statlig utredning tillsatts angående utbildning för imamer. Utredaren har vid ett tillfälle mött IS ledamöter.

SST har 2008 arbetat med projektet Grundläggande värderingar – dina, mina, våra. Dialog om jämställdhet och barns rättigheter. Projektet har regelbundet rapporterats i IS.

Regler och tillämpningsföreskrifter

Lag om stöd till trossamfund (SFS 1999:932)

utfärdad den 25 november 1999.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om statens stöd till trossamfunden. Stöd kan lämnas som statsbidrag och som statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund.

Mål för stödet

2 § Stödet skall bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.

Förutsättningar för statsbidrag

3 § Statsbidrag får lämnas endast till ett trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, och är stabilt och har egen livskraft.

Beslut om statsbidrag

4 § Regeringen bestämmer vilka trossamfund som kan få statsbidrag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fördelning av statsbidrag. Vid fördelning av statsbidrag skall det beaktas om trossamfundet får sådant stöd som avses i 5§.

Statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund

5 § Bestämmelser om statlig hjälp med bestämmande, debitering och redovisning av avgifter till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund samt med att ta in avgifterna finns i 16§ lagen (1998:1593) om trossamfund och i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

På regeringens vägnar
LENA HJELM WALLÉN

ULRICA MESSING (kulturdepartementet)

Förordning om statsbidrag till trossamfund (SFS: 1999:974 med ändringar 2002:728, 2005:227 och 2008:41)

utfärdad den 25 november 1999.

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om sådant statsbidrag som avses i lagen (1999:932) om stöd till trossamfund.

Definitioner

2 § I förordningen avses med

trossamfund: en sammanslutning för religiös verksamhet i vilken det ingår att anordna gudstjänst, eller en grupp av samverkande församlingar eller trossamfund (samverkansorgan),

församling: en sammanslutning som bedriver lokal religiös verksamhet, i vilken det ingår att anordna gudstjänst,

betjäнад: medlem eller registrerad deltagare i verksamhet som organiseras av trossamfund eller församling.

Statsbidragsberättigade trossamfund

3 § Bidrag får lämnas till följande trossamfund, samverkansorgan och församlingar inom dessa:

1. Anglikanska kyrkan i Sverige,
2. Bibeltrogna vänner,
3. Danska kyrkan i Sverige,
4. Estniska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige,
5. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen,
6. Evangeliska Frikyrkan,
7. Frälsningsarmén,
8. Islamiska samarbetsrådet,
9. Isländska kyrkan i Sverige,
10. Judiska Centralrådet,
11. Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige,
12. Metodistkyrkan i Sverige,
13. Norska kyrkan i Sverige,
14. Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd,
15. Pingströrelsen,
16. Romersk-Katolska kyrkan i Sverige,
17. Sjundedags Adventistsamfundet,
18. Svenska Alliansmissionen,
19. Svenska Baptistsamfundet,
20. Svenska Missionskyrkan,
21. Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd, och
22. Ungerska protestantiska kyrkan i Sverige.

4 § Bidrag får lämnas till teologisk utbildning som anordnas vid

1. Johannelunds teologiska högskola,

2. Korteboskolans-SAM:s Missionsskola och Bibelinstitut,
3. Metodistkyrkans Nordiska Teologiska Seminarium,
4. Prästseminariet i Stockholms katolska stift,
5. Teologiska Högskolan, Stockholm, och
6. Örebro missionskola.

Bidragsformer

5 § Bidrag till trossamfund lämnas i form av

1. organisationsbidrag,
2. verksamhetsbidrag, och
3. projektbidrag.

Organisationsbidrag

6 § Organisationsbidrag lämnas till trossamfund och församlingar för att de skall kunna bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet. Organisationsbidrag får lämnas till lokal och central verksamhet.

7 § Bidrag till lokal verksamhet får lämnas till församlingar för att de skall kunna hålla gudstjänster, ge själavård samt bedriva undervisning och omsorg.

8 § Bidrag till central verksamhet får inte överstiga en tiondel av de sammanlagda organisationsbidrag som under ett verksamhetsår beviljats trossamfundet.

9 § Om trossamfundet får statlig hjälp att bestämma, debitera, redovisa och ta in avgifter, skall de årliga kostnaderna för hjälpen räknas av från organisationsbidraget i förhållande till det antal betjänade som omfattas av hjälpen. Kostnaderna för att förbereda hjälpen skall också avräknas från organisationsbidraget det första året som trossamfundet får avgiftshjälp.

Verksamhetsbidrag

10 § Verksamhetsbidrag får lämnas till sådan teologisk utbildning som anges i 4 §.

11 § Verksamhetsbidrag får lämnas till andlig vård inom sjukvården.

Projektbidrag

12 § Projektbidrag får lämnas till församlingar som behöver bidraget för att kunna hålla lokaler för religiös verksamhet (lokalbidrag).

Lokalbidrag får lämnas för att

1. skaffa lokaler genom nybyggnad eller köp,
2. bygga om eller rusta upp församlingens lokaler, och
3. anpassa församlingens lokaler till handikappade.

Lokalbidrag får inte lämnas för lokaler för vilka statsbidrag betalas enligt förordningen (1996:1593) om bidrag till allmänna samlingslokaler.

13 § Lokalbidrag för att skaffa, bygga om eller rusta upp en eller flera lokaler för en församling får lämnas med högst trettio procent av de kostnader som kan anses skäliga för åtgärderna, dock högst en miljon kronor.

14 § Lokalbidrag för att anpassa en lokal till handikappade får lämnas med belopp som motsvarar kostnaden för åtgärden, dock högst 100 000 kronor.

15 § Projektbidrag får lämnas under högst tre år till ett trossamfund eller en församling som huvudsakligen betjänar till landet invandrade trosbekännare för att bygga upp en central eller lokal verksamhet.

16 § Projektbidrag får lämnas för utbildning och fortbildning av funktionärer i trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

Beslutande myndighet

17 § Frågor om statsbidrag enligt denna förordning prövas av Nämnden för statligt stöd till trossamfund. Ansökan om statsbidrag görs hos nämnden.

18 § Nämnden får meddela närmare föreskrifter om förutsättningarna för bidrag enligt denna förordning.

Redovisning

19 § Ett trossamfund eller en församling som har tagit emot bidrag enligt denna förordning ska till nämnden lämna de redovisningshandlingar, verksamhetsberättelser och andra uppgifter som nämnden bestämmer.

20 § Nämnden får besluta att ett beviljat bidrag inte ska betalas ut, om det kan antas att bidraget har beviljats på grund av felaktiga uppgifter.

Nämnden får besluta att ett bidrag ska betalas tillbaka om,

1. det har beviljats på grund av felaktiga uppgifter,
2. det inte används för det ändamål det beviljats för, eller
3. trossamfundet eller församlingen inte lämnar sådana handlingar och andra uppgifter som avses i 19 §.

Överklagande

21 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 20 § första stycket får dock inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2000, då förordningen (1989:271) om statsbidrag till andra trossamfund än Svenska kyrkan skall upphöra att gälla. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för bidrag som har beviljats med stöd av denna.

På regeringens vägnar

ULRICA MESSING

Martin Holmgren
(kulturdepartementet)

Tillämpningsföreskrifter för Statsbidrag till trossamfund

(Antagna av SST 2000 02 08 med ändringar beslutade 2000 05 24, 2003 09 23, 2005 09 15, 2005 11 17 och 2008 02 19)

Allmänna regler och principer

1. Lagar och förordningar.

Statens stöd till trossamfund regleras i

- *Lag om trossamfund* (SFS 1998:1593)
- *Lag om stöd till trossamfund* (SFS 1999:932)
- *Förordning om statsbidrag till trossamfund* (SFS 1999:974)

Följande *generella* principer gäller för alla bidrag som fördelas av SST. Dessutom tillämpas *specifika* regler för respektive bidrag.

2. Mål och former för statens stöd

1. Målet för statens stöd är att bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.
2. Stöd till trossamfund lämnas som *statsbidrag* och statlig *avgiftshjälp* till registrerade trossamfund. (Anm. Avgiftshjälpen innebär att staten är behjälplig vid uppbörd av medlemmars avgifter till respektive trossamfund.)

3. Bidragsberättigade trossamfund

1. Bidragsberättigade är trossamfund, samverkansorgan och församlingar inom de trossamfund/samverkansorgan som av regeringen förklarats berättigade till statsbidrag enligt förordningen (SFS 1999:974, §3) om statsbidrag till trossamfund.

4. Krav på bidragsmottagande trossamfund / församling

1. Samfundet/Församlingen skall bidra till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar.
2. Samfundet skall vara stabilt och ha egen livskraft.
3. Samfundet skall betjäna minst 3 000 personer i Sverige och bedriva verksamhet på flera platser i landet.
4. Om samfundet betjänar färre än 3 000 personer bör det ändå anses ha egen livskraft, om det utgör en del av ett internationellt verksamt trossamfund av betydande omfattning.
5. Samfundet/Församlingen skall utgöra juridisk person med organisationsnummer och eget ledningsorgan i Sverige.
6. Samfundet/Församlingen skall kunna visa vem som företräder samfundet och/eller äger teckna dess firma.
7. Verksamheten skall i huvudsak finansieras av församlingsmedlemmar inom samfundet som är bosatta i Sverige. (Med begreppet "*huvudsak*" avses att den ekonomiska egeninsatsen skall vara minst lika stor som Organisationsbidraget.)
8. Samfundet/Församlingen skall disponera (äga eller hyra) lokaler för sin verksamhet.

5. Medlemmar och av samfundet betjänade personer

För att person skall anses betjänas av samfundet krävs att personen

1. är medlem i församling inom samfundet och är upptagen i register vilket fortlöpande förs av samfundet/församlingen enligt SST:s anvisningar eller
2. är registrerad deltagare i verksamhet som organiseras av samfundet/församlingen

6. Egeninsats

1. Vid bedömning av storleken på samfundets egeninsats får samfundet tillgodoräkna sig; medlemmars och övriga betjänade personers ekonomiska stöd i form av
  - * kollektioner och andra kontanta gåvor,
  - * medlemsavgifter,
  - * intäkter från försäljning, servering mm i anslutning till församlingens verksamhet.*(Anm. Stöd från utlandet får ej inräknas i den egna insatsen.)*

7. Bidragsformer

Statligt stöd till trossamfund kan utgå i form av

1. organisationsbidrag,
2. verksamhetsbidrag,
3. projektbidrag

7. 1. Organisationsbidrag har till syfte att stödja trossamfundet för att samfundet skall kunna bedriva en långsiktig religiös verksamhet. Bidraget ges utan tydligt krav på motprestation. Bidrag får lämnas till;

- församlingar för lokal verksamhet
- trossamfund för dess centrala verksamhet.

Den del av bidraget som används för central verksamhet får inte överstiga en tiondel av det totala bidraget.

Organisationsbidraget fördelas dels som *grundbidrag*, dels som *rörligt bidrag*.

(Anm. Om ett samfund får avgiftshjälp skall detta beaktas vid fördelningen av statsbidraget på så sätt att statens kostnader avräknas mot organisationsbidraget enligt särskilda regler.)

7. 2. Verksamhetsbidrag har till syfte att stödja verksamhet som inte skulle kunna genomföras om inte statsbidrag betalas ut. För att verksamhetsbidrag skall ges krävs att vissa mål uppfylls och att ett förväntat resultat skall uppnås. Verksamhetsbidrag får ges till

1. **teologisk utbildning** som anordnas vid teologiska högskolor / seminarier som av regeringen förklarats bidragsberättigade enligt förordningen SFS 1999:974,
2. **andlig vård inom sjukvården**.

7. 3. Projektbidrag får lämnas till församlingar för speciella ändamål. Projektbidrag ges i form av

1. **lokalbidrag** för att
  - anskaffa lokaler,
  - bygga om eller rusta upp församlingens lokaler samt
  - anpassa församlingens lokaler till handikappade.

(Anm. Lokalbidrag får inte lämnas till projekt för vilka statsbidrag ges enligt förordningen om stöd till allmänna samlingslokaler, SFS 1996:1593.)

2. **etableringsbidrag** får lämnas till trossamfund eller församling som huvudsakligen betjänar invandrare för att bygga upp en central eller lokal verksamhet. Etableringsbidrag får lämnas under högst tre år till samma projekt.

3. **särskilt utbildningsbidrag** kan i vissa fall lämnas för utbildning och fortbildning av funktionärer i trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

8. Beslutande myndighet

1. Ansökningar om statsbidrag till trossamfund prövas av Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST). SST tillhandahåller på begäran information om bidragen och formulär för ansökan om och/eller redovisning av bidragen.

9. Ansökan och redovisning

1. Ansökan och redovisning görs på formulär som tillhandahålles av SST.

2. Ett trossamfund eller en församling som har tagit emot bidrag är skyldig att lämna redovisningshandlingar, verksamhetsberättelser och andra uppgifter som SST bestämmer.

10. Kontroll

1. SST har rätt att när som helst *kontrollera* att erhållet bidrag används för det ändamål det beviljats för och/eller begära in kompletterande uppgifter.
2. SST får också besluta att ett beviljat bidrag skall *inhållas*, om tveksamhet råder beträffande lämnade uppgifter.
3. SST får även besluta att ett bidrag skall *betalas tillbaka*
  - om det har beviljats på grund av felaktiga uppgifter,
  - om det inte används för det ändamål det beviljats för, eller
  - om trossamfundet eller församlingen inte lämnar sådana handlingar och andra uppgifter som SST begärt.

Organisationsbidrag

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfundet återfinns i avsnittet ”Allmänna regler och principer.”

2. Ändamål och principer för organisationsbidrag

1. Organisationsbidrag får lämnas till lokal och central verksamhet till trossamfund och församlingar för att de skall kunna bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet.
2. Om trossamfundet får statlig hjälp att bestämma, debitera, redovisa och ta in avgifter skall statens kostnader för hjälpen räknas av från organisationsbidraget i förhållande till det antal betjänade som omfattas av hjälpen.
3. Organisationsbidrag till *lokal verksamhet* får lämnas till församlingar för att de skall kunna hålla gudstjänster, ge självvård samt bedriva undervisning och omsorg.
4. Bidragsberättigad verksamhet skall bedrivas i Sverige.
5. Den del av organisationsbidraget som används för *central verksamhet* får inte överstiga en tiondel av samfundets årliga bidrag.

3. Fördelning av Organisationsbidrag mellan trossamfundet

1. Organisationsbidrag fördelas som *grundbidrag* och *rörligt bidrag*.
2. *Grundbidrag* utgår med 80% av föregående års bidrag till det bidragsberättigade trossamfundet/samverkansorganet under förutsättning att anslaget ej sänkts.
3. Om egeninsatsen inom samfundet och dess församlingar överstiger grundbidraget utgår *rörligt bidrag*.

Rörligt bidrag fördelas i proportion till antalet betjänade.

  - Det bidragsgrundande antalet betjänade begränsas dock till maximalt 3.000 betjänade för varje heltidsanställd präst / pastor / rabbin / imam.
  - Det totala bidraget (alltså summan av grundbidrag och rörligt bidrag) får ej överstiga egeninsatsen inom samfundet och församlingarna.
4. Organisationsbidraget minskas för de trossamfund där staten hjälper till med uppbörd av avgift för trossamfund med statens kostnader för uppbörden.
5. Återbetalning av projektbidrag från församlingar inom trossamfundet kan regleras vid fördelningen av Organisationsbidrag året efter aktuell återbetalning.

4. Krav på bidragsmottagande trossamfund

Se avsnittet; ”Allmänna regler och principer.” p. 4.

5. Medlemmar och av samfundet betjänade personer

Se avsnittet; *"Allmänna regler och principer."* p. 5.

6. Egeninsats

Se avsnittet; *"Allmänna regler och principer"* p. 6.

7. Statistik

1. Trossamfund som ansöker om organisationsbidrag skall **senast 30 april** inkomma till SST med statistiska uppgifter avseende senaste verksamhetsår. Uppgifterna skall lämnas i de kategorier som beslutats av SST. Blankett med anvisningar för statistikredovisning tillhandahålls av SST.
2. Lämnade uppgifter skall gälla antalet betjänade; alltså antalet registrerade medlemmar och registrerade deltagare i verksamhet föregående år. (Uppgifterna skall "netto redovisas" vilket innebär att personerna endast får räknas en gång även om han/hon deltar i flera olika verksamheter.)
3. SST har rätt att på begäran få del av samfundens underlag för statistiken.
4. Efter granskning och bearbetning av SST:s analysgrupp framlägger analysgruppen ett förslag till antal betjänade som senast i november fastställs av SST.

8. Ansökan

1. Ansökan om organisationsbidrag inges till samfundet på av SST godkänd blankett. Ansökan skall bl.a. innefatta ekonomisk redovisning för senaste redovisat verksamhetsår.
2. Samfundet granskar ansökningarna och lämnar församlingarnas ansökningar med utlåtande till SST senast 28 februari. Senare inkommen ansökan kan behandlas.
3. Efter särskilt medgivande kan samfund med fast uppbyggd central administration delegeras rätten att fördela organisationsbidraget. Samfundet skall då senast 31 augusti inkomma till SST med redovisning över fördelningen av organisationsbidraget till församlingar för pågående år. SST fastställer därefter bidragsfördelningen inom samfundet. Församlingarnas ansökningshandlingar förvaras hos samfundet.

SST har rätt att på begäran få del av samfundens beslutsunderlag.

9. Utbetalning

1. Beviljade organisationsbidrag utbetalas kvartalsvis.
2. Generalsekreteraren kan besluta om förskottsutbetalning med högst 25% av föregående års samfundsbidrag.

10. Regler för avtrappning av organisationsbidrag

1. Om antalet medlemmar/betjänade personer inom ett registrerat trossamfund som inte utgör en del av ett internationellt verksamt samfund har gått ner under 3 000 personer, skall det organisationsbidrag som trossamfundet får reduceras med en femtedel per år under de följande fem åren.
2. Om samfundet under denna tid åter varaktigt kommer upp till minst 3 000 medlemmar/betjänade skall fullt bidrag åter kunna betalas ut.

11. Redovisning

Se avsnittet; *"Allmänna regler och principer"* p 9.

12. Kontroll

Se avsnittet; *"Allmänna regler och principer"* p 10.

Verksamhetsbidrag.

1. Bidrag till teologiska högskolor/seminarier

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfundet återfinns i avsnittet "Allmänna regler och principer."

2. Verksamhetsbidrag fördelas som

- Bidrag till teologiska högskolor/ seminarier
- Bidrag till andlig vård inom sjukvården

3. Bidrag till teologiska högskolor/ seminarier

En del av verksamhetsbidraget avsätts för fördelning mellan de teologiska högskolorna / seminarierna, som av regeringen förklarats berättigade till statsbidrag enligt förordningen (SFS 1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

4. Ändamål och principer för verksamhetsbidrag till teologiska högskolor / seminarier

1. Utbildning som erhåller stöd skall avse studier som leder fram till tjänst som pastor, präst eller motsvarande vid teologisk högskola / seminarium.
2. Bidraget till de teologiska seminarierna/högskolorna utgår dels som *grundbidrag*, dels som *rörligt bidrag*.
  - Varje högskola/seminarium erhåller ett *grundbidrag* som justeras årligen i proportion till anslaget utveckling.
  - Den återstående delen av anslaget fördelas som ett *rörligt bidrag* mellan högskolorna / seminarierna i samma proportion som antalet helårsstudenter i utbildning på kurser som inte erhåller annat statligt stöd och som leder fram till tjänst som pastor, präst eller motsvarande.

5. Ansökan

Ansökan om bidrag inges till SST på fastfärd blankett **senast 31 oktober** för det budgetår som påbörjas den 1 januari nästkommande år. Senare inkommen ansökan kan behandlas.

6. Uppgifter som skall ingå i ansökan

1. Till ansökan skall fogas redovisning av föregående års kostnader.
2. Uppgift om antal helårsstudenter.
Med helårsstudenter avses antalet registrerade studenter på en kurs, dvs studenter som antagits och påbörjat studier, multiplicerat med kursens poäng dividerat med 60.
Redovisningen av antalet helårsstudenter skall avse den 1 oktober innevarande år. Dessutom får inräknas ej tidigare redovisade studenter från föregående år i bidragsberättigade kurser som pågått under enbart vårterminen. Uppgifterna skall utgöra grund för beräkning av det rörliga bidraget.

7. Ärendeberedning

1. För beredning av ansökningar och fördelning av bidraget utser SST en **Beredningsgrupp**. Beredningsgruppens sammansättning och arbetsuppgifter framgår av arbetsordning som fastställts av SST.
2. Beredningsgruppen upprättar med ledning av ansökningar, inlämnade uppgifter och ekonomisk redovisning ett förslag till fördelning av verksamhetsbidraget mellan de teologiska högskolorna / seminarierna.

8. Beslut

1. SST beslutar efter förslag från Beredningsgruppen för bidrag till de teologiska högskolorna / seminarierna.

2. Varje teologisk högskola / seminarium tilldelas därvid en bidragsram som består av
  - *Grundbidrag* till varje statsbidragsberättigad teologisk högskola / seminarium.
  - *Rörligt bidrag* i proportion till antalet helårsstuderanden.

9. Utbetalning

1. Beviljade verksamhetsbidrag utbetalas kvartalsvis.
2. Generalsekreteraren kan besluta om förskottsutbetalning med högst 25% av föregående års bidrag.

10. Redovisning

Se avsnittet; "*Allmänna regler och principer*" p. 9.

11. Kontroll

Se avsnittet; "*Allmänna regler och principer*" p. 10.

Verksamhetsbidrag.

2. Bidrag till andlig vård inom sjukvården

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfundet återfinns i avsnittet "*Allmänna regler och principer.*"

2. Verksamhetsbidrag fördelas som

- Bidrag till teologiska högskolor/ seminarier
- ***Bidrag till andlig vård inom sjukvården***

3. Bidrag till andlig vård inom sjukvården

En del av verksamhetsbidraget avsätts till andlig vård inom sjukvården.

Bidrag kan fördelas som

- lönebidrag till personal,
- utbildning av personal samt
- för verksamhetssamordning av andlig vård inom sjukvården.

4. Ansökan

Ansökan om bidrag inges till SST på fastfärd blankett **senast 31 oktober** för det budgetår som påbörjas 1 januari nästkommande år. Senare inkommen ansökan kan behandlas.

5. Ärendebereidning

1. För beredning av ansökningar och fördelning av bidraget utser SST en ***Beredningsgrupp***. Beredningsgruppens sammansättning och arbetsuppgifter framgår av arbetsordning som fastställts av SST.
2. Beredningsgruppen upprättar med ledning av ansökningar, inlämnade uppgifter och ekonomisk redovisning ett förslag till fördelning av bidraget till andlig vård inom sjukvården.

6. Beslut

1. SST beslutar efter förslag från Beredningsgruppen för andlig vård inom sjukvården

7. Utbetalning

1. Beviljade verksamhetsbidrag utbetalas kvartalsvis.
2. Generalsekreteraren kan besluta om förskottsutbetalning med högst 25% av föregående års samskapsbidrag.

8. Redovisning

Se avsnittet; "Allmänna regler och principer" p. 9.

9. Kontroll

Se avsnittet; "Allmänna regler och principer" p. 10.

Projektbidrag

1. Lokalbidrag samt Bidrag för handikappanpassning av lokaler.

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfunden återfinns i avsnittet "Allmänna regler och principer."

2. Projektbidrag fördelas som

- **Lokalbidrag samt bidrag för handikappanpassning av lokaler**
- etableringsbidrag (se särskilda tillämpningsföreskrifter)
- särskilt utbildningsbidrag (se särskilda tillämpningsföreskrifter)

3. Ändamål och principer för lokalbidrag

1. Lokalbidrag, som är ett *investeringsbidrag*, får lämnas till församlingar för att kunna hålla lokaler för religiös verksamhet. För att ett projekt skall tas upp till behandling krävs en total investering på minst 50 000 kr. (För handikappanpassning gäller ej kravet på minimikostnad.)
2. Lokalbidrag får lämnas för att anskaffa lokaler genom nybyggnad eller köp, ombyggnad eller *genomgripande* upprustning av församlingens lokaler. Bidrag får således ej lämnas för löpande underhåll och/eller reparationer.
3. Lokalbidrag får lämnas med högst trettio procent av de kostnader som SST bedömer vara skäligen för åtgärderna, dock högst en miljon kronor.
4. Projekt, som beviljats för året maximalt bidrag, kan inte beviljas ytterligare bidrag för samma fastighet tidigare än fem år efter det år då slutredovisning av föregående bidrag skett.
5. Projekt kan delas i mindre delprojekt vilka var för sig erhåller bidrag under skilda år under förutsättning att de sammanlagda bidragsbeloppen ej överstiger bidragsmaximum enligt förordningen.
6. Bidrag till samma fastighet kan inte beviljas förrän tidigast fem år efter det år då sista delprojektet slutredovisats.
7. Bidrag får ej lämnas, om statligt bidrag utgår från Boverket.

4. Ändamål och principer för bidrag för handikappanpassning av lokaler

1. Bidrag för handikappanpassning av lokaler får lämnas till församlingar för att underlätta för personer med funktionshinder att delta i församlingens gudstjänster och andra sammankomster.
2. Bidrag kan utgå till hissanläggning, ändring av entréer och trösklar, ramper, toaletter, markeringsanordningar för synskadade samt till hörselslingor och förstärkare till dessa. För hörselslingor och förstärkare till dessa liksom för markeringsanordningar för synskadade utgår bidrag med högst 10 000 kronor vardera.
3. Bidrag för handikappanpassning av lokaler kan utgå även om lokalbidrag enligt SFS 1999:974 beviljats tidigare.
4. Bidrag för att anpassa en lokal till handikappade får lämnas med belopp som motsvarar kostnaden för åtgärden, dock högst 100 000 kronor.
5. Projekt som beviljats maximalt bidrag för handikappanpassning av lokaler, kan inte beviljas ytterligare bidrag till samma fastighet.
6. Bidrag för handikappanpassning av lokaler får ej lämnas, om statligt bidrag utgår från Boverket.

5. Ansökan

Ansökan om lokalbidrag eller bidrag för handikappanpassning av lokaler inges till Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)

6. Bidragsberättigade trossamfund

Se avsnittet; "Allmänna regler och principer" p. 3.

7. Krav på bidragsmottagande församling

Se avsnittet; "Allmänna regler och principer" p. 4.

För lokalbidrag och bidrag för handikappanpassning av lokaler gäller dessutom;

1. Församling som erhåller lokalbidrag från SST förbinder sig att lokalen skall användas till i ansökan angivet ändamål.
2. Om lokalen inom 10 år efter det år då bidraget slutredovisats försäljs eller förändras så att den ej uppfyller kraven för bidraget kan församlingen bli återbetalningsskyldig. Återbetalningen kan regleras vid bidragsfördelningen till trossamfundet.

8. Ansökningshandlingar – uppgifter som skall ingå i ansökan

1. Ansökan skall ha inkommit till SST på fastställt formulär senast **31 januari** för bidrag innevarande år.
2. Till varje ansökan fogas budget och ritningar i skala 1:100 i 2 ex. Detta gäller även objekt som delats upp i flera delprojekt. För projekt som enbart gäller installation av hörselslinga eller markeringanordningar för synskadade krävs ej ritningar.
3. Vissa inventarier t ex predikstol, altare, podium, kyrkbänkar, ikonostas eller motsvarande räknas som fast inredning och är således bidragsgrundande.
4. I ansökan om lokalbidrag anges även det beräknade värdet av frivilliga arbetsinsatser till ett maximalt värde av 20% av bidragsunderlaget. Den frivilliga arbetsinsatsen får beräknas till 75 kr per timme. (Anm. Värdet av frivilligt arbete kan ej ligga till grund för ansökan om bidrag till handikappanpassning av lokaler).

9. Ärendeberedning

1. Ärendena granskas av SST:s kansli och av tekniskt sakkunnig.
2. Ansökningarna remitteras även till respektive samfund för godkännande.
3. För varje projekt beräknas ett preliminärt bidragsunderlag.
4. Vid beräkning av bidragsunderlaget tas hänsyn till bl a följande faktorer:
  - Lokalernas användningsområde
  - Värdet av frivilliga insatser (se punkt 8.4 ovan).

10. Beslut

1. SST fastställer ett preliminärt bidragsunderlag.
2. Bidrag – förutom bidrag till handikappanpassning av lokaler – fördelas proportionellt på de projekt, som är berättigade till bidrag med utgångspunkt i det preliminära bidragsunderlaget.
3. I förekommande fall anges även fördelningen av bidraget mellan lokalbidrag och handikappanpassningsbidrag.
4. SST:s beslut är preliminärt till dess att slutredovisning inlämnats och godkänts.
5. Bidraget står till församlingens förfogande under 2 år efter beslutsdatum.

11. Första utbetalning

1. Av beviljat bidrag utbetalas 80% sedan sökanden på rekvisitionsblanketten styrkt att projektet påbörjats och att nedlagda kostnader uppgår till minst detta belopp.
2. Generalsekreteraren kan besluta om annan utbetalningsrutin.

12. Slutredovisning och slutlig utbetalning

1. Slutredovisning skall ske på fastställt formulär senast tre månader efter projektets färdigställande.
2. Beviljat bidrag skall betraktas som preliminärt till dess att slutredovisning godkänts.
3. Den nedlagda egna arbetsinsatsen skall vid slutredovisningen kunna verifieras och bestyrkas av församlingens revisorer.

4. På grundval av slutredovisningen beräknas det slutliga bidragsunderlaget. Därvid tillämpas samma principer som vid beräkning av det preliminära bidragsunderlaget t ex beträffande värdet av frivilliga insatser.
5. Slutredovisningen utgör samtidigt rekvisition av resterande del av bidraget. Om det slutliga bidragsunderlaget är minst lika stort som det preliminära, läggs slutredovisningen till grund för utbetalning av resterande del av bidraget.
6. Om det slutliga bidragsunderlaget är lägre än det preliminära underlag som SSTs beslut grundats på, reduceras bidraget i motsvarande grad, innan utbetalning sker av resterande bidrag.
7. Om det slutliga bidraget blir lägre än det belopp som utbetalats vid första utbetalningstillfället, blir församlingen återbetalningsskyldig för mellanskillnaden.

13. Kontroll

Se avsnittet; ”Allmänna regler och principer” p. 10.

Projektbidrag

2. Etableringsbidrag

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfunden återfinns i avsnittet ”Allmänna regler och principer.”

2. Projektbidrag fördelas som

- lokalbidrag samt bidrag för handikappanpassning av lokaler (*se särskilda tillämpningsföreskrifter*)
- **etableringsbidrag**
- särskilt utbildningsbidrag (*se särskilda tillämpningsföreskrifter*)

3. Etableringsbidrag

1. Etableringsbidrag får lämnas under högst tre år till ett trossamfund eller en församling som huvudsakligen betjänar invandrare för att bygga upp en central eller lokal verksamhet för invandrare.

4. Ändamål och principer för etableringsbidraget

1. Etableringsbidrag får ges t ex för att bygga upp central eller lokal verksamhet.
2. Stöd till församlingar som börjat verksamhet och är under uppbyggnad prioriteras.
3. Etableringsbidraget är avsett för projekt som riktas till personer som har permanent uppehållstillstånd i Sverige (PUT). Verksamhet som riktas till personer på flyktingförläggningar kan således ej stödjas.
4. Etableringsbidrag kan ej medges för sådan verksamhet som erhåller ordinarie organisationsbidrag eller andra statliga bidrag för samma verksamhet.

5. Ansökan

Ansökan om etableringsbidrag inges till Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)

6. Bidragsberättigade trossamfund

Se avsnittet; ”Allmänna regler och principer” p. 3.

7. Krav på bidragsmottagande trossamfund/församling

Se avsnittet; ”Allmänna regler och principer” p. 4.

8. Ansökningshandlingar och uppgifter som skall ingå i ansökan

1. Ansökan skall ha inkommit till SST senast **30 september** för det år som börjar nästkommande 1 januari. Ansökan kan göras av trossamfundet eller den församling som skall driva projektet.
2. Om ansökan avser projekt som pågår mer än ett år skall förnyad ansökan göras för varje nytt år.

3. Av ansökan skall framgå
  - projektets målgrupp
  - syfte och målsättning med projektet
  - redovisning av på vilket sätt projektet skall genomföras samt
  - budget.

9. Ärendeberedning

1. För beredning av ansökningar utser SST en **Beredningsgrupp**. Beredningsgruppens sammansättning och arbetsuppgifter framgår av *Arbetsordning* som fastställts av SST.
2. Beredningsgruppen upprättar med ledning av ansökningar ett förslag till fördelning av etableringsbidraget.

10. Beslut

1. SST beslutar efter förslag från Beredningsgruppen för Etableringsbidrag.
2. Etableringsbidraget står till förfogande under 2 år efter beslutsdatum.

11. Utbetalning

1. Rekvisition av bidraget görs på fastställd blankett som SST tillhandahåller.
2. Beviljat etableringsbidrag utbetalas i takt med projektets genomförande.
3. Generalsekreteraren kan besluta om annan utbetalningsrutin.

12. Redovisning

1. Slutredovisning av projekt, till vilka bidrag beviljats, skall lämnas till SST inom tre månader efter det att projektet avslutats på särskild blankett som tillhandahålles av SST.
2. En skriftlig rapport skall bifogas med redogörelse för hur projektet genomförts och vilka resultat som uppnåtts.

13. Kontroll

Se avsnittet; "*Allmänna regler och principer*" p. 10.

Projektbidrag

3. Särskilt utbildningsbidrag

1. Statsbidrag till trossamfund

En sammanfattande beskrivning av statens stöd till trossamfundet återfinns i avsnittet "*Allmänna regler och principer*."

2. Projektbidrag fördelas som

- lokalbidrag samt bidrag för handikappanpassning av lokaler (*se särskilda tillämpningsföreskrifter*)
- etableringsbidrag (*se särskilda tillämpningsföreskrifter*)
- **särskilt utbildningsbidrag**

3. Särskilt utbildningsbidrag

1. Bidrag får lämnas för utbildning och fortbildning av funktionärer i trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige. ("*Särskilt utbildningsbidrag*").
2. Bidrag får lämnas för utbildning av t ex präster, diakoner, imamer och rabbiner. Bidraget förutsätter tjänst i Sverige efter utbildningen.
3. Utbildning skall vara i nivå med utbildningen vid de teologiska högskolorna / seminarierna.
4. Bidrag utgår för att täcka del av kostnaderna för utbildningen. Trossamfundet och/eller ifrågavarande student förutsätts bekosta en del av utbildningen.
5. Särskilt utbildningsbidrag kan även beviljas genom att SST anordnar kurser enligt särskilda regler för funktionärer med administrativa eller organisatoriska uppgifter inom samfund / församling där samfundet saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

4. Ändamål och principer för särskilt utbildningsbidrag

1. Bidragsgrundande kostnader är t ex kursavgifter och vissa resekostnader för den studerande.
2. Bidraget medges ej för kostnader som normalt betalas av den studerande själv, t ex kostnader för litteratur och uppehälle.
3. Bidraget får ej användas för att täcka inkomstbortfall.

5. Ansökan

Ansökan om särskilt utbildningsbidrag inges av trossamfund eller församling till Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST).

6. Bidragsberättigade trossamfund

Se avsnittet; "*Allmänna regler och principer*" p. 3.

7. Krav på bidragsmottagande samfund/församling

Se avsnittet "*Allmänna regler och principer*" p. 4.

8. Ansökningshandlingar – uppgifter som skall ingå i ansökan

1. Ansökan skall ha inkommit till SST senast **31 mars** inför kommande läsår. Ansökan inges av trossamfundet eller församling inom trossamfundet.
2. Om ansökan avser studier som pågår mer än ett år skall förnyad ansökan göras för varje budgetår.
3. Verifikation, som bestyrker att sökande antagits vid den aktuella utbildningsinstitutionen, skall inges så snart sökande erhållit antagningsbesked.
4. Av ansökan skall framgå
  - namn med personnummer på person/-er som ansökan gäller,
  - syfte och målsättning med utbildningen,
  - vilken utbildningsinstitution som svarar för den aktuella utbildningen,
  - budget med beräknade årskostnader för utbildningen med övriga finansieringskällor jämte egeninsats.

9. Ärendeberedning

1. För beredning av ansökningar och fördelning av bidraget utser SST en **Beredningsgrupp**. Beredningsgruppens sammansättning och arbetsuppgifter framgår av arbetsordning.
2. Beredningsgruppen upprättar med ledning av ansökningar ett förslag till fördelning av det särskilda utbildningsbidraget.

10. Beslut

1. SST beslutar efter förslag från Beredningsgruppen för särskilt utbildningsbidrag.
2. Det särskilda utbildningsbidraget står till förfogande under ett år efter beslutsdatum.

11. Utbetalning

1. Beviljat särskilt utbildningsbidrag utbetalas efter rekvisition till det samfund eller den församling som ansökt om bidraget.

12. Redovisning

1. Se avsnittet "*Allmänna regler och principer*" p.9. I övrigt gäller;
2. En skriftlig rapport med redogörelse om hur studierna genomförts och vilka resultat som uppnåtts skall avlämnas senast tre månader efter studiernas slut.

13. Kontroll

Se avsnittet "*Allmänna regler och principer*" p. 10.

ADRESSER

Ledamöter och ersättare i nämnden år 2009

Ledamot

Islamiska samarbetsrådet

Helena Benaouda
Glädjevägen 8B
165 75 HÄSSELBY
tel. 08-509 109 24, mobil. 073-685 53 54
e-post: hele-na.benaouda@sverigesmuslimskarad.se

Judiska centralrådet

Thomas Bab
Box 7427
103 91 STOCKHOLM
tel. 08-587 858 09, fax. 08-587 858 58
mobil. 0708-12 73 52
e-post: thomas.bab@jfst.se

OÖKER

Pavlos Menevissoglou
Selmedalsvägen 72, 3 tr
129 37 HÄGERSTEN
tel. 08-646 24 21, fax. 08-97 32 12

Pingströrelsen

PMU
Helén Ajdert
141 99 STOCKHOLM
tel. 08-608 96 23
mobil. 0765-36 96 23
e-post: helen.ajdert@pingst.se

Romersk katolska kyrkan

Charlotte Byström
Katolska Biskopsämbetet
Box 4114
102 62 STOCKHOLM
tel. 08-462 66 08, fax. 08-462 94 25
mobil. 0702-83 61 40
e-post: charlotte.bystrom@katolskakyrkan.se

Ersättare

Hazim Gurda
Tornfalksgatan 113
703 49 ÖREBRO
tel. 019-18 48 26
mobil. 070-485 49 57
e-post: bosna@oreline.net

Susanne Sznajderman Rytz
Box 70
518 21 SANDARED
tel. 033-25 53 60, fax. 033-25 54 25
e-post: susanne@vertextraining.se

Lola Cedergren
Floragatan 7, 2 tr
114 31 STOCKHOLM
tel. 08-411 57 12, 08-612 14 09
mobil. 0704-00 62 24
e-post: lola.cedergren@comhem.se

Kent Cramnell
Topeliusgatan 2A
754 41 UPPSALA
mobil. 076-810 46 55
e-post: kent.cramnell@pingst.se

Michel Louis
Katolska Biskopsämbetet
Box 4114
102 62 STOCKHOLM
tel. 08-462 66 09, fax. 08-462 94 25
mobil. 0707-33 07 36
e-post: michel.louis@katolskakyrkan.se

Svenska Missionskyrkan

Samuel Borg ordf.
Box 6302
113 81 STOCKHOLM
tel. 08-674 07 70, fax. 08-674 07 93
mobil. 0730-48 27 70
e-post: samuel.borg@missionskyrkan.se

ÖVRIGA**Svenska Alliansmissionen**

Lars Hult
Slättgatan 5
566 33 HABO
tel. 036-466 61
mobil. 070-597 94 09
e-post: lars.hult@habo.net

Frälsningsarmén

Elisabeth Beckman
Box 5090
102 42 STOCKHOLM
tel. 08-562 282 74, fax. 08-562 283 91
e-post: elisa-beth.beckman@fralsningsarmen.se

Svenska Baptistsamfundet

Karin Wiborn
172 99 SUNDBYBERG
tel. 08-564 827 01, fax. 08-564 827 27
e-post: karin@baptist.se

Suzanne Molin
Törners väg 94
181 57 LIDINGÖ
tel. 08-767 36 27
e-post: suzanne.molin@missionskyrkan.se

Lettiska Evangelisk-Lutherska kyrkan

Ieva Graufelde
Malmvägen 16B, 4 tr
191 60 SOLLENTUNA
mobil. 0736-28 90 21, fax. 08-14 15 93
e-post: ieva.graufelds@svenskakyrkan.se

Evangeliska Frikyrkan

Knut Bertil Nyström
Box 1624
701 16 ÖREBRO
tel. 019-16 76 40, fax. 019-16 76 11
mobil. 0708-48 06 30
e-post: knut-bertil.nystrom@efk.se

Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd

Trudy Fredriksson
Solbo Stupan
Oppeby 246
710 41 FELLINGSBRO
tel. 0581-63 30 73, mobil. 076-205 27 09
e-post: trudyfred@hotmail.com

Ledamöter och ersättare i SST:s Råd år 2009

Ledamot

Ersättare

Anglikanska kyrkan

Styrmansgatan 1, 114 54 STOCKHOLM, 08-663 82 48, fax, 08-663 89 11

Tore Fjällbrant

Rolf Bromme

ELM-Bibeltrogna vänner

Smala Gränd 5, 111 39 STOCKHOLM, 08-559 231 04, fax. 08-22 59 22

Per Henriksson

Irma Andersson

Danska kyrkan

Thorild Wulffsgatan 8, 413 19 GÖTEBORG, 031-82 23 09

Marjon Baek

Leif Pedersen

Estniska evangelisk- lutherska kyrkan

Box 45074, 104 30 STOCKHOLM, 08-21 32 77

Maie Martinson

Ingo Tiit Jaagu

Evangeliska Fosterlandsstiftelsen

751 70 UPPSALA, 018-16 98 03, fax. 018-16 98 01

Kalle Jonsson

Ulla Sahlén

Evangeliska Frikyrkan

Box 1624, 701 16 ÖREBRO, 019-16 76 00, fax. 019-16 76 11

Knut Bertil Nyström

Anna Thörn

Frälsningarmén

Box 5090, 102 42 STOCKHOLM, 08-562 282 00, fax. 08-562 283 91

Bert Åberg

Gerd Nilsson

Islamiska Samarbetsrådet

Mahmoud Aldebe

Haider Ibrahim

Abd al Haqq Kielan

Hüseyin Ayata

Isländska kyrkan

Frölunda Kyrkogata 2, 421 47 VÄSTRA FRÖLUNDA, 031-704 58 91

Gudný Sveinsdóttir

Ágúst Einarsson

Judiska Församlingarnas Centralråd

Box 7427, 103 91 STOCKHOLM, 08-587 858 00, fax. 08-587 858 58

Thomas Bab

Susanne Sznajderman Rytz

Lettiska Evangelisk-Lutherska kyrkan

c/o Ieva Graufelde, Malmvägen 16 B, 4 tr, 191 60 SOLLENTUNA,

Ieva Graufelde

Normunds Kamergrauzis

Metodistkyrkan i Sverige

Danska vägen 20, 412 66 GÖTEBORG, 031-733 48 40, fax. 031-733 48 49

Sven Holmström   Anders Svensson

Norska kyrkan i Sverige

Stigbergsgatan 24, 116 28 STOCKHOLM, 08-556 003 44, fax. 08-556 003 66

Trine Foerevåg   Reidar Strand

OÖKER

Toader Dorofti   Tikhon Lundell

Suleyman Wannas   Edward Rizk

Pingströrelsen

141 99 STOCKHOLM, 08-619 25 50, fax. 08- 619 25 59

Helén Ajdert   Kent Cramnell

Romersk katolska kyrkan

**Katolska Biskopsämbetet, Box 4114, 102 62 STOCKHOLM, 08-462 66 00,
fax. 08-462 94 25**

Charlotte Byström   Nina Norlin

Sjundedags Adventistsamfundet

Box 536, 101 30 STOCKHOLM, 08-545 297 70, fax. 08-20 48 68

Roland Brothén   Ronny Hermansson

Svenska Alliansmissionen

Box 615, 551 18 JÖNKÖPING, 036-30 61 50, fax. 031-30 61 79

Lars Hult   Lars-Gunnar Jonson

Svenska Baptistsamfundet

**172 99 SUNDBYBERG, Besöksadr. Starrbäcksgatan 11, 08-564 827 00,
fax. 08-564 827 27**

Barbro Gustafson   Karin Wiborn

Svenska Missionskyrkan

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM, 08-674 07 00, fax. 08-674 07 93

Pär Sandstedt   Thord-Ove Thordson

Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd

Erstagatan 31, 116 36 STOCKHOLM, 076-205 27 09

Trudy Fredriksson   Bhante Kirindigalle Dhammaratana Thera

Ungerska protestantiska kyrkan

c/o Béla Jordáky, Gamlehagsvägen 19, 428 35 KÅLLERED, 031-795 25 02

Ildikò Irma Tòth   Ivàn Pap

Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd OÖKER 2009

Ledamot

Armenisk-Apostoliska kyrkan i Sverige
c/o Sarkis Melkonian, Oscar Arpiväg 20, 756 50 UPPSALA, 018-40 19 41
e-post: revsarkis7@hotmail.com

Lucine Sayegh
Box 120
145 01 NORSBORG
tel. 08-531 777 06, mobil. 073-222 16 26
lucine_v@yahoo.com

Ersättare

Armina Mirzakhanian
Snapphanevägen 216
177 55 JÄRFÄLLA
mobil. 073-982 68 86
e-post: armina.mir@telia.com

Bulgarisk-Ortodoxa Kyrkan

c/o Kadiev, Narviksgatan 9, 164 33 KISTA, 08-751 22 61

Herr Peter Kadiev
Narviksgatan 9
164 33 KISTA
tel. 08-751 22 61

Rev. Angel Petrunov
Kallforsvägen 23
124 32 BRANDBERGEN
tel. 08-86 78 55, mobil. 0708-45 32 19

Eritreanska Ortodoxa Koptiska Kyrkan

Box 1049, 164 21 KISTA, 070-311 33 70, e-post: abraha@spray.se

Präst Asgedom Berhe
Eritreanska ort. Koptiska kyrkan
Box 9003
171 09 SOLNA
mobil. 070-311 33 70
e-post: abraha@spray.se

Lärare Teame Isak
Bagartorpsringen 64
170 65 SOLNA
mobil. 073-774 94 19

Estnisk-Ortodoxa Kyrkan

Fil.Dr David Papp
Rigagatan 2
115 27 STOCKHOLM
tel. 08-660 50 26

Etiopisk-Ortodoxa Kyrkan

Box 16043, 103 21 STOCKHOLM, 08-724 60 76, fax: 08-749 29 28

Ärkebiskop Elias
Gillerbacken 26, 1 tr
124 64 BANDHAGEN
tel. 08-749 29 28

Sekreterare Tekola Worku
Bäverbäcksgränd 26
124 62 BANDHAGEN
mobil. 070-234 44 20
e-post: tekolaworku@hotmail.com

Finska Ortodoxa Församlingen i Sverige

c/o Cedergren, Floragatan 7, 2 tr, 114 31 STOCKHOLM, 08-612 14 09

Civ.ek Lola Cedergren
Floragatan 7, 2 tr
114 31 STOCKHOLM
tel. 08-411 57 12, mobil. 070-400 62 24
e-post: lola.cedergren@comhem.se

Mikael Romanoff
Slånärsstigen 12
144 37 RÖNNINGE
tel. 08-530 623 16, mobil. 070-797 79 04
e-post: mikael.romanoff@tele2.se

Grekisk-Ortodoxa Metropolitdömet

Selmedalsvägen 72, 3 tr, 129 37 HÄGERSTEN, 08-646 24 21, fax. 08-97 32 12

Metropoliten Pavlos Menevissoglou

Selmedalsvägen 72, 3 tr

129 37 HÄGERSTEN

tel. 08-646 24 21, fax. 08-97 32 12

Fru Helene Brentmar

Bergaparksvägen 6

184 30 ÅKERSBERGA

tel. 08-39 03 74

Koptisk-Ortodoxa Kyrkan

Vårgatan 2, nb, 126 33 HÄGERSTEN, 08-740 54 13 (även fax)

Präst Bachomious Demetry

Ekholmsvägen 250 A, 3 tr

127 45 SKÄRHOLMEN

tel. 08-740 54 13 (även fax)

mobil. 073-929 32 42

Ing. Edward Rizk

Klarälvsvägen 20

128 44 BAGARMOSSEN

tel. 08-20 96 16, fax. 08-20 10 02

mobil. 073-997 03 07

Makedonsk-Ortodoxa Kyrkan

Lantmannagatan 8, 214 44 MALMÖ, 040-12 20 39 (även fax)

Mitropoliten Pimen

Lantmannagatan 8

214 44 MALMÖ

tel. 040-12 20 39 (även fax)

Präst Blazo Kozarski

Munkhättegatan 51

214 56 MALMÖ

tel. 040-19 28 02, mobil. 0704-60 43 64

e-post: mpc@mpcmalmo.org

Rumänsk-Ortodoxa Kyrkan

Vanåsgatan 66, 216 20 MALMÖ, 040-13 46 54 (även fax)

Kyrkoherde Mihai Radu

Sagoliden 20

216 19 MALMÖ

tel. 040-13 46 54 (även fax)

Kyrkoherde Toader Doroftei

Blickavägen 29

146 50 TULLINGE

tel. 08-607 44 20

e-post: bors.td@hotmail.com

Ryska-Ortodoxa Kyrkan (Kristi Förklarings Ortodoxa Kyrka)

Box 19027, 104 32 STOCKHOLM, 08-15 63 16

Kyrkoherde Angel Velitchkov

Box 19027

104 32 STOCKHOLM

tel. 08-15 63 16

e-post: velitchkov_64@yahoo.se

Fru Kira Billman

Banérgatan 51

115 22 STOCKHOLM

tel. 08-663 78 71

Serbisk-Ortodoxa Kyrkan

Bägerstavägen 68, 120 47 ENSKEDE GÅRD, 08-722 99 30, fax. 08-91 97 37

Biskop Dositej Motika

Bägerstavägen 68

120 47 ENSKEDE GÅRD

tel. 08-722 99 30, fax. 08-91 97 39

mobil. 0708-77 35 87

e-post: ep.dositej@stockholm.mail.telia.com

Revisor Gregor Krahotkin

Box 5079

121 16 JOHANNESHOV

tel. 08-648 48 84 (även fax)

Svenska Ortodoxa Prosteriet

**c/o Askefur, Heliga Treenighetens Kloster, Ingelstorp Liderna 1, 504 91 BREDARED
033-24 51 88, 033-24 52 24**

Arkimandrit Gabriel Askefur
Heliga Treenighetens Kloster
Ingelstorp Liderna 1
504 96 BREDARED
tel. 033-24 51 88, 033-24 52 24
mobil. 0730-42 93 12
e-post: arkim.gabriel@hotmail.com

Protosingel
Tikhon Lundell
Box 5104
291 05 KRISTIANSTAD
tel. 044-12 83 06
e-post: P.tikhon@telia.com

Syrisk-Ortodoxa Ärkestiftet i Sverige och Övriga Skandinavien

Förvaltarv. 38, 151 47 SÖDERTÄLJE

08-550 656 44, fax. 08-550 868 83, e-post: fr.gabriel@telia.com

Syrisk-Ortodoxa patriarkatets Ställföreträdarskap i Sverige

Klockarvägen 110, 151 61 SÖDERTÄLJE,

08-550 611 76, 08-550 101 01, fax. 08-550 843 00, e-post: stafrem@syrianska.se

Cor Episkopos Suleyman Wannes
Norrkatan 22
586 62 LINKÖPING
tel. 013-29 51 77, mobil. 0703-29 51 77
e-post: suleyman.wannes@tele2.se

Kyrkoherde Gabriel Barqasho
Smedvägen 41
151 62 SÖDERTÄLJE
tel. 08-550 150 91, fax. 08-550 868 83
mobil. 073-512 07 75
e-post: fr.gabriel@telia.com

Österns Assyriska Kyrka

Box 3020, 145 03 NORSBORG, tel. 08-531 884 07

Präst Daniel Shammon
Gubbhagsgatan 37
561 51 HUSKVARNA
tel. 036-14 35 15, mobil. 070-949 28 26

Tony Aorahim
Granängsringen 63, 8 tr
135 44 TYRESÖ
mobil. 070-413 00 71
e-post: totobaba40@hotmail.com

Islamiska samarbetsrådet 2009

Ledamot

Ersättare

Förenade Islamiska Församlingar i Sverige (FIFS)

Kapellgränd 10, 116 25 STOCKHOLM, 08-509 109 24, fax. 08-643 10 04

Ismail Abuhelal
Väderkvarnsbacken 79
352 56 VÄXJÖ
mobil. 070-572 04 65, fax. 070-614 41 99
e-post: ismail.abuhelal@tele2.se

Salim Govani
Buregatan 9
195 54 MÄRSTA
tel. 08-591 242 10, mobil. 0708-39 64 98
e-post: salim@govani.org

Helena Benaouda
Glädjevägen 8 B
165 75 HÄSSELBY
tel. 08-509 109 24, mobil.073-685 53 54
e-post: helena.benaouda@sverigesmuslimskarad.se

Tom Runesson
Jungfrugatan 1C
641 31 KATRINEHOLM
tel. 0150-100 52, mobil. 0704-21 28 06
e-post: sekreterare@kristianstadsmoske.se

Islamiska Kulturcenterunionen i Sverige (IKUS)

Box 61, 191 21 SOLLENTUNA, 08-35 55 10 (även fax)

Hüseyin Ayata
Hagalundsgatan 5, 12 tr
169 65 SOLNA
mobil. 070-730 44 32
e-post: huseyin.ayata@hotmail.com

Ismail Arslan
Norrskensbacken 13
163 56 SPÅNGA
mobil. 070-773 51 64

Sveriges Muslimska Förbund (SMF)

Kyrkbacken 14, bv 169 62 SOLNA, 070-789 30 57

Mahmoud Aldebe
Hagalundsgatan 35, 4 tr
169 66 SOLNA
tel. 08-735 63 54 hem
mobil. 070-789 30 57
e-post: mahmoud.aldebe@gmail.com

Ali Hamad
Regnbågsgatan 13
784 53 BORLÄNGE
mobil. 070-723 23 86
ali.hamad@ibnrushd.se

Niamat Ullah Miah
Bredängsvägen 228, 7 tr
127 32 SKÄRHOLMEN
mobil. 070-657 48 46
e-post: nmiah62@yahoo.com

Amani Aldebe
Hagalundsgatan 20, 3 tr
169 63 SOLNA
mobil.070-756 14 22
e-post: amani.aldebe@gmail.com

Svenska Islamiska Församlingarna (SIF)

Moränvägen 13, 136 51 HANINGE, 08-500 256 27 (även fax)

Abd al Haqq Kielan

Mårdvägen 14

644 36 TORSHÄLLA

mobil. 0735-31 56 88

e-post: tunawi@gmail.com

Mohammad Sait Mbai

Södra Jordbrovägen 109

136 51 HANINGE

mobil: 0737-53 76 90

e-post: sait.mbai@samhall.se

Islamiska Shiasamfunden i Sverige (ISS)

Box 690, 175 27 JÄRFÄLLA, 070-960 06 98, fax. 08-580 128 81

e-post: info@shiasamfund.se

Haider Ibrahim

Ljustergränd 44

175 55 JÄRFÄLLA

mobil. 070-960 06 98

e-post: info@shiasamfund.se

Zakir Hussein

Hugingatan 48

195 52 MÄRSTA

mobil. 076-274 48 39

e-post: morapi.k2@gmail.com

Associerad organisation:

Bosniakiska Islamiska Samfundet (BIS)

Barnarpsgatan 39 G, 553 33 JÖNKÖPING, 036-16 38 38, 073-667 02 97

e-post: kontakt@izb.se

Mustafa Setkic

Bergshöjden 46

174 45 SUNDBYBERG

tel.08-653 68 21 arb (även fax)

e-post: bos-isl-f@swipnet.se

Hazim Gurda

Tornfalksgatan 113

703 49 ÖREBRO

tel. 019-18 48 26

mobil. 070-485 49 57

e-post: bosna@oreline.net